

T.C

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

FEN FAKÜLTESİ

İSTATİSTİK BÖLÜMÜ

ARAŞTIRMA PROJESİ

MEZUNİYET ÖNCESİ İŞSİZLİK KAYGISI

MELİKE ALDEMİR-170410004

ZEYNEP ÖZGE ÖZBEK-170410052

ANIL NUMAN ŞAHİN-150410068

AYDOLU KAMA-170410115

ÖZGÜR KOÇ-150410050

FATİH ALTINOK-150410083

JALE BALİBEYOĞLU

İÇİNDEKİLER

TEZİN KONUSU VE AMACI.....	3
GİRİŞ.....	3
1.BÖLÜM	
İŞSİZLİK NEDİR, İŞSİZLİK İLE İLGİLİ KAVRAMLAR	
1.3 İŞSİZLİK NEDİR?	3
1.4 İŞSİZLİK İLE İLGİLİ KAVRAMLAR	3
1.4.1 Toplam Aktif Nüfus.	4
1.4.2 Kullanılabilir Aktif Nüfus	4
1.4.3 Fiilen Çalışan Aktif Nüfus	4
1.4.4 Fiilen Çalışan Sivil Aktif Nüfus.....	4
1.5 İŞSİZLİK ÇEŞİTLERİ	5
1.6 GİZLİ İŞSİZLİK.....	5
1.7 AÇIK İŞSİZLİK.....	6
1.8 TÜRKİYE’DE İŞSİZLİK VE NEDENLERİ.....	7
1.9 TÜRKİYE’DE İSTİHDAM.....	8
1.10 İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ 2019.....	9
1.11 TÜRKİYE’DE VE DÜNYA’DA İŞSİZLİK.....	11
1.12 TÜRKİYE VE BRİCS ÜLKELERİ.	12
1.13 EĞİTİM VE İŞSİZLİK	13
1.14 EĞİTİM VE İŞ GÜCÜ	13
1.15 ÜCRET POLİTİKALARI VE ASGARİ ÜCRET UYGULAMASI.....	16
1.16 GENÇ İŞSİZLİĞİN ORTAYA ÇIKARDIĞI SORUNLAR	17
1.16.1 SOSYAL SORUNLAR VE PSİKOLOJİK SORUNLAR.....	18
1.17 PSİKOLOJİ NEDİR ?	19
1.18 PSİKOLOJİNİN ÇEŞİTLERİ.	19
1.19 KAYGI NEDİR ?	20
1.20 DURUMLUK VE SÜREKLİ KAYGI.....	20
1.21 KAYGININ NEDENLERİ.	21
1.22 SPSS TESTLERİ VE ANALİZ.....	21
1.23 EKLER.....	50
KAYNAKÇA	55

MEZUNİYET ÖNCESİ İŞSİZLİK KAYGISI

1. TEZİN KONUSU VE AMACI

Bu tezin konusu işsizliğin tanımı ve sebepleri üzerinden araştırma yapılarak, Gazi Üniversitesi'nde okuyan 3. ve 4. sınıf istatistik bölümü öğrencilerinin işsizliğe karşı genel tutum ve kaygı durumlarını gözlemlemek, analizlerle yorumlamaktır. İşsizliğin artmasından kaynaklı olarak İşsizliğin nedenleri ve sonuçları ele alınmıştır. Bu çalışmada bizim gibi üniversiteden mezun olmak üzere olup iş ve gelecek kaygısı yaşayan, işsizlik ve bunun getirmiş olduğu sorunlarla uğraşmakta olan, günümüz dünyasında yaş ve cinsiyet önemli olmaksızın para kazanma gayreti, mecburiyeti içinde olan öğrencilerin yaşadığı iş bulabilme ve bunun getirdiği sorunlar ekonomik, toplumsal ve psikolojik açıdan cinsiyet, yaş vb. durumlar ve durumluk/sürekli kaygı ölçek soruları baz alınarak verilen cevaplardan bir inceleme amaçlanmıştır.

2. GİRİŞ

Türkiye coğrafik açıdan iki kıtada toprağı bulunan bir Avrasya ülkesidir. Türkiye nüfusu 83 milyon 154 bin 997'dir. Türkiye geçimini tarım, hayvancılık, sanayi, ticaret üzerinden karşılamaktadır. İşsizlik genel olarak bütün ülkelerde sorun haline gelmiştir. Yeterli istihdam sağlanamadığı için ülkelerde işsizlik gibi bir problem meydana gelecektir ki bu durum Türkiye'de çok sık olan bir olaydır. Özellikle kadın istihdamı bakımından ülkemiz çok büyük sıkıntı yaşamaktadır. Cinsiyet, yaş, eğitim de önemli sorunlar teşkil etmektedir. Ayrıca ülkede genç işsizlikte başlı başına bir problemdir.

3. İŞSİZLİK NEDİR

Sözlük anlamı ile yaklaşıldığında, işsizlik belli bir tarihte bir ücret karşılığı çalışacak işi olmayan kişiye denir. İşsizlik emek arzının emek talebinden fazla olduğu durumda ortaya çıkan bir olgudur. Üretim faktörlerinin tam ve etkin olarak kullanılması kısaca tam istihdam olarak karşımıza çıkarken; işsizlik, bu üretim faktörlerinden biri olan emeğin tam ve etkin kullanılmaması (emeğin bir kısmının atıl duruma itilmesi) olarak ifade edilmektedir İşsizlik kavramı en önemli makroekonomik büyüklükler arasında yerini ve önemini korumakta, etkilerinin çok boyutlu olmasıyla da tüm toplumu ilgilendirmektedir. İşsizlik hem bireysel hem de toplumsal sorunları doğuran bir olgudur.

4. İŞSİZLİK İLE İLGİLİ KAVRAMLAR

Aktif Nüfus: Bir ülkenin çalışabilecek durumda olan nüfusuna, yani fiilen çalışanlar ile işsizlerin toplamına aktif nüfus denir. Aktif nüfus, 15-65 yaş arasındaki nüfustur. Aktif nüfus grubu olan 15-65 yaş arasında olan herkesi çalışacak grup içerisinde saymak doğru bir yaklaşım olmaz. Çünkü bu grup içerisindeki insanların bir kısmı çalışma yaşamına katılmazlar. Aktif grup içerisinde bulunmalarına rağmen ev hanımları, öğrenciler, mahkûmlar, askerde olanlar, mirasyediler ve sakatlık sonucu iş göremez duruma düşenler emeğini arz etmeyen ya da arz edemeyen kimselerdir. Nüfusun aktif grubu dışındaki 15 yaş altı veya 65 yaş üstü olanlardan çalışanlar da mevcuttur. Aktif nüfus, ya 15-65 yaş arasını kapsayan yaş grubu esasıyla ya da üretime katılabilecek durumda olanların tespit edilmesi ile belirlenir. Teoride genel olarak aktif nüfus kavramından belli bir süre çalışmış olanlar, hali hazırda

çalışanlar veya iş arayanlar anlaşılır. Aktif nüfus kapsamı bakımından aşağıda büyükten küçüğe doğru sıralanarak tanımlanmıştır.

1. Toplam Aktif Nüfus: Çalışabilecek durumda ve yaşta olanlardır.

2. Kullanılabilir Aktif Nüfus: Toplam aktif nüfustan askerlik hizmetini yapmak üzere silâh altına alınan askerlerin çıkarılması ile bulunan nüfustur.

3. Fiilen Çalışan Aktif Nüfus: Kullanılabilir aktif nüfustan işsizlerin düşülmesi ile bulunan nüfustur.

4. Fiilen Çalışan Sivil Aktif Nüfus: Fiilen çalışan aktif nüfustan mesleği askerlik olan subay, astsubay, uzman onbaşı ve çavuşların çıkarılması ile elde edilen nüfustur.

İşgücü: Bir ülkedeki emek arzını insan sayısı yönünden ifade eden kavramdır. Kurumsal olmayan nüfusun çalışanlar ve işsizler toplamından oluşan bölümüne, “**işgücü**” denir. Başka bir deyişle işgücü, istihdam edilenler ile işsiz nüfusun toplamıdır.

İşgücü Katılım Oranı: Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus içindeki işgücünün oranıdır. Yani işgücünün kurumsal olmayan nüfusa oranı, sivil nüfusun çalışmak isteyen kısmını yansıtmakta olup bu kısım “işgücü katılım oranı” olarak adlandırılır.

İşsiz: ILO’ya göre işsiz sayılabilmek için aktif olarak iş aramak gerekir. Yani işsiz hem çalışmayı arzulayan, hem de aktif olarak iş arayandır.

İşsizlik Oranı: İşsiz nüfusun işgücü içindeki oranı işsizlik oranıdır. Başka bir deyişle çalışmak isteyen işgücünün bir kısmının işinin olmamasını ifade eden işsizlik, işsizlik oranı ile ölçülür.

İşsizlik Oranı (u) = $[\text{İşsizler (U)} / \text{İşgücü (L)}] \times 100$ veya

İşsizlik Oranı (u) = $[\text{İşsizler (U)} / \{\text{Çalışanlar (E)} + \text{İşsizler (U)}\}] \times 100$

İstihdam : İstihdam sözcüğü, kullanma veya çalıştırma demektir. Bu sözcüğün, bir geniş bir de dar anlamda kullanılmaktadır. Dar anlamda istihdam, bir ülkede, bir yıllık bir süre zarfında ekonomik faaliyetlere katılacak durumda olan işgücünün çalışma, çalıştırılma veya kullanılma düzeyidir. İstihdam kavramı, genel olarak dar anlamda kullanıldığında üretime katılan faktörlerden yalnız emek yani işgücü kastedilir. İstihdam dar anlamda kullanıldığında, bir ülkede bir yıllık dönemde ekonomik faaliyetlere katılacak durumda olan emeğin yani insan gücünün çalışma ya da çalıştırılma derecesini gösterir.

Tam İstihdam: Arızı işsizlik hariç olmak üzere, çalışma irade ve kararında olan işgücünün üretime bilfiil katılabildiği duruma tam istihdam denir. Bir ekonomide üretim faktörlerinin tamamının etkin bir şekilde üretime katılarak çalışması durumunda ekonomi tam istihdam durumundadır.

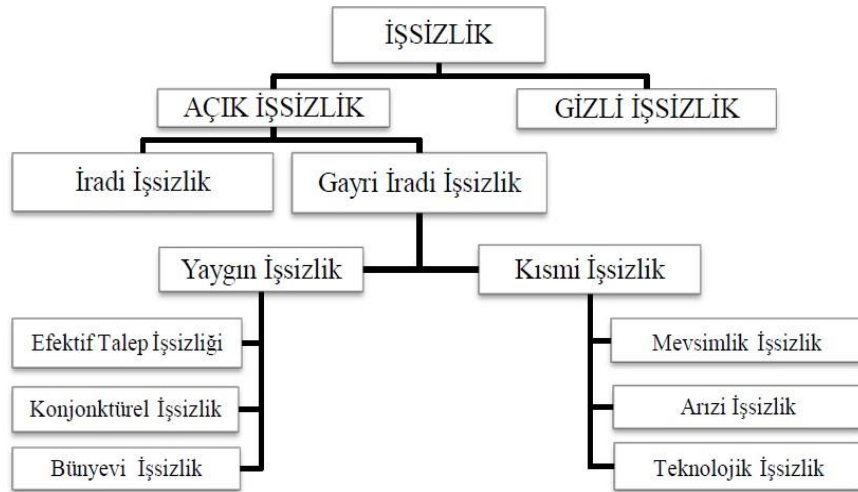
Eksik İstihdam: Eksik istihdam, bir ekonomide cari ücret düzeyinden iş aradığı halde iş bulamayanların olması durumudur. Eksik istihdam durumunda bir ekonomideki üretim faktörlerinin bir kısmı atıl durumdadır. Başka bir ifade ile üretim faktörlerinin bir kısmının üretime katılamadığı durumlar “**eksik istihdam**” halidir.

Aşırı İstihdam: Bir ekonomide emeğin tamamı kullanıldığı halde halen karşılanamayan talep varsa, o ekonomi aşırı istihdam halinde demektir. Aşırı istihdam halinde ekonomide noksan istihdam şartlarının tam tersi bir durum vardır. Yani, bir milli ekonomide bütün üretim faktörleri tam istihdam edildiği halde yine de tatmin edilemeyen talepler varsa, yani arz edilen miktardan daha fazla istihdam edilmek üzere üretim faktörü aranmakta ise, böyle bir ekonominin “aşırı istihdam” şartları içinde bulunduğu söylenir.

İstihdam Oranı: Aktif nüfusun bir ücret karşılığında çalıştırılmasına istihdam denir. İstihdam oranı “istihdamın, kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus içindeki oranıdır. İstihdam oranı şu şekilde hesaplanır:

$$\text{İstihdam Oranı (i)} = [\text{Çalışanlar (E)} / \text{Kurumsal Olmayan Nüfus (k)}] \times 100$$

5. İŞSİZLİK ÇEŞİTLERİ

6. GİZLİ İŞSİZLİK

Gizli İşsizlik, istihdamda görünmelerine karşın, marjinal verimi çok düşük, sıfır, hatta bazen negatif dahi olabilen bir işgücü kitlesinin üretimde yer alması durumudur. Çoğunlukla tarım kesiminde, aile işletmelerinde, marjinal kesimlerde görülür. Öteki ifadeyle üretime çok az katılan ya da hiç katılmayan, hatta bazen üretim üzerinde verimliliği düşürücü olumsuz etkisi bulunan bir işgücünün bulunmasıdır. Böyle bir işgücünün toplam üretime hiçbir katkısı yoktur. Bu tür işsizliğin sebebi talep eksikliğinden çok anılan kesimlerde olduğu gibi üretim araçlarının, sermayenin ve organizasyonun yetersizliğidir. Türkiye benzeri Meksika, Brezilya gibi geç sanayileşen ülkelerde görülen marjinal sektörün geniş varlığının bu ülkelerin ekonomileri üzerinde yarattığı yük bundan kaynaklanır.

7. AÇIK İŞSİZLİK

Çalışma arzusunda ve iktidarında olduğu halde, cari ücret seviyesinde iş arayan ancak bulamayan bireylerin toplamının oluşturduğu işsizlik türüdür. Bu tür işsizliğin nedenlerinin çeşitlilik göstermesi çok sayıda alt türün varlığına yol açar. İstenen şartlara sahip olan ve iş aradıkları halde bulamayan kişiler, gözle görülür şekilde boş ve atıl kalır. Bunlar açık işsiz olarak tanımlanır. Nedenler arasında kişiden kişiye değişen farklılıklar olduğu gibi, işsiz kalınan süreler, sektörler ve alan bakımından da farklılıklar bulunur. Bu nedenle açık işsizlik tek bir grupta ele alınabilecek bir yapıya sahip değildir.

Açık İşsizlik, iradi ve gayri iradi işsizlik olarak iki türdür.

İradi İşsizlik: Cari ücret düzeyinde mevcut çalışma koşullarında çeşitli nedenlerle çalışmak istemeyenlerin meydana getirdiği işsizlik türüdür. Herhangi bir kişinin çalışmaktan kaçması, verilen işi beğenmemesi, ücreti az bulduğu için işi kabul etmemesi ve benzeri olaylar tarafından yaratılır. Sosyal yapıya ve bireyden bireye farklılık gösterir. Kısaca gönüllü işsizliktir. Bu gruba uzun süre iş arayıp bulamayan ve iş aramaktan vazgeçen, cesareti kırılmış işsizlerde dâhil edilebilir.

Gayri İradi İşsizlik: Sistemin iş bölümü ve uzmanlaşma organizasyonuna bağlı olarak ortaya çıkar. Ekonomik bakımdan önemlidir. Bu tür işsizlikte, işsizlik sistemin yarattığı bir olgudur. Bu nedenle işsizlerin işsizlikten kurtulması kendi çabalarına bağlı değildir. İşsizler yürürlükteki ücret düzeyine ve iş koşullarına razı olsalar bile iş bulamazlar. Genelde talep yetersizliğinin üretim kapasitesinin tamamını kullanmaya olanak vermemesinden kaynaklı görünür.

Gayri iradi işsizlik kısmi ve yaygın olarak ortaya çıkabilir. Kısmi işsizlik; kısa sürelerle, sınırlı işyeri veya iş kollarında belirli zamanda ortaya çıkan işsizlik türüdür. Kısmi İşsizlik; mevsimlik, arızı ve teknolojik işsizlik gibi türleri içerir.

Mevsimlik İşsizlik: Mevsimlere bağlı olan emek arz ve talebi arasında denge olmasına karşın işçilerin iş değiştirmesi ile ortaya çıkan türdür.

Arızı İşsizlik: Firmanın yaptığı teknolojik değişiklikten, özellikle işgücünün yerini makinenin almasından kaynaklanan işsizlik türüdür.

Teknolojik İşsizlik: Kısmi işsizlik kapsamında yer almakla birlikte, esasen aşağıda belirtileceği gibi yaygın işsizliğe yol açan yapısal bir olgu ve yapısal değişmeye yol açan bir etken durumundadır. Çünkü emek yerine makinenin veya daha verimli, üretken teknik ve yöntemlerin kullanılması sonucunda ortaya çıkar. Teknik ve teknolojik gelişmelerin emek sürecine, üretim organizasyonuna uygulanması işçilerin var olan sayısal kompozisyonunu ve beceri özelliklerini değiştirir. Emek gereksinimi azalır. Ayrıca talep edilen beceriler değişir. Buradan önemli bir kesim işsiz kaldığı gibi, toplumda kitlesel işsizlik doğabilir. Çünkü yeni teknolojinin girdiği kesimlerde üretim ve verimlilik artarken, emek gereksinimi azaldığından bu kesimde çalışanlar işsiz durumuna gelir. Bu kesimden diğer kesimlere doğru emek akışı başlar. Yaygın işsizlikte kendi içinde türlere ayrılır. Bunlar sistemin özelliklerine bağlanır. Efektif Talep İşsizliği, Konjonktürel ve Yapısal İşsizlik.

Efektif Talep İşsizliği: Mal ve hizmetlere olan talebin düşmesine bağlı olarak emek piyasasındaki talebin de yetersiz duruma gelmesi nedeniyle, cari ücret üzerinden çalışmak isteyen işgücünün tamamına istihdam olanağı sağlanamamasıdır. Bu tür işsizlik ekonomik daralma dönemlerine özgü bir durumdur.

Konjonktürel Olan İşsizlik: Üretim hacminde konjonktürün gelişimine ve özelliklerine bağlı olarak zaman zaman ortaya çıkan daralmalardan doğar. Nedeni efektif talep yetersizliğidir. Efektif talep yetersizliği sonucu işsizlik artar. Toplam talep seviyesinin yükseldiği dönemlerde ise işsizlik azalır. Konjonktürel işsizlik ortalama uzun zaman dönemleri ile görülen ekonomik durgunluk sonucu ortaya çıkar. Özellikle dayanıklı tüketim malı üreten sanayi dallarında görülür. Bunların ne şekilde ortaya çıktığı sanayinin gücüne ve genişliğine bağlıdır.

Bünyevi İşsizlik: En önemli özelliği geçici değil, süreklilik arz eden bir karaktere sahip olmasıdır. Ekonomik yapı özelliklerine göre ortaya çıkış nedenleri farklılık gösterir. Sermaye sahiplerinin sınıfsal siyasalarına, ideolojik tutumlarına, çıkarlarına ve bunlara yanıt veren ekonomi politikalarına bağlı olarak oluşur. Emek sürecinin, üretimin ve pazarın örgütlenmesinin değişmesi, üretim ve bölüşüm ilişkilerinin yeniden kurulması, teknolojik açığın büyümesi, talep yapısındaki köklü değişimler gibi nedenlerle kalıcılık kazanabilir ve işsizliğin anlam ve içerik değişimi yaşamasına yol açar.

8. TÜRKİYE’DE İŞSİZLİK VE NEDENLERİ

Türkiye’de işsizlik, diğer gelişmekte olan ülkelerde olduğu gibi genellikle tarımdan, sanayi ve hizmetler sektörü ağırlıklı bir yapıya geçişteki uyumsuzluktan kaynaklanmaktadır. Türkiye’de genel olarak işsizliğe üçlü bir sınıflamayla bakılabilir. Bunlardan ilki tarım sektörüdür. Türkiye’de işgücünün yaklaşık %45’lik bir kısmı tarım sektöründe çalışmaktadır. Bu işgücü genellikle aile işletmelerine dayanan, küçük ölçekli, kadın istihdam eden, mevsimlik dalgalanmalardan çokça etkilenen, bir kısmı geçimlik üretim yapan ve yoğun şekilde ücretsiz aile yardımcılarını kullanan bir potansiyele sahiptir. İkincisi, hızlı nüfus artışı, genç nüfusun payının yüksekliği gibi demografik unsurlara da bağlanabilir. Son olarak iç göç ve kentleşme ile ortaya çıkan eğitim ve bölgeler arasındaki eşitsizlik eğilimleri de işsizliği ortaya çıkarmaktadır.

Türkiye’de işsizlik oranlarının yüksek seyretmesinin en temel sebebi ise ülkenin genç nüfus yapısının fazla olması ve genç işsizlik oranının yüksek olmasıdır. Genç işsizlik oranının yüksekliği ülkenin genel işsizlik oranının da yüksek seyretmesine neden olmaktadır. Türkiye’de işsizlik yaş grupları olarak özellikle gençlerde, cinsiyet olarak kadınlarda yoğunlaşmaktadır. Ayrıca işsizlerin büyük çoğunluğu vasıfsızdır. Bunların yanında işsizlik coğrafi bölgelere göre çok dengesiz dağılmış, istihdam daha çok batı bölgelerinde yoğunlaşırken doğuya doğru gittikçe istihdam azalmaktadır.

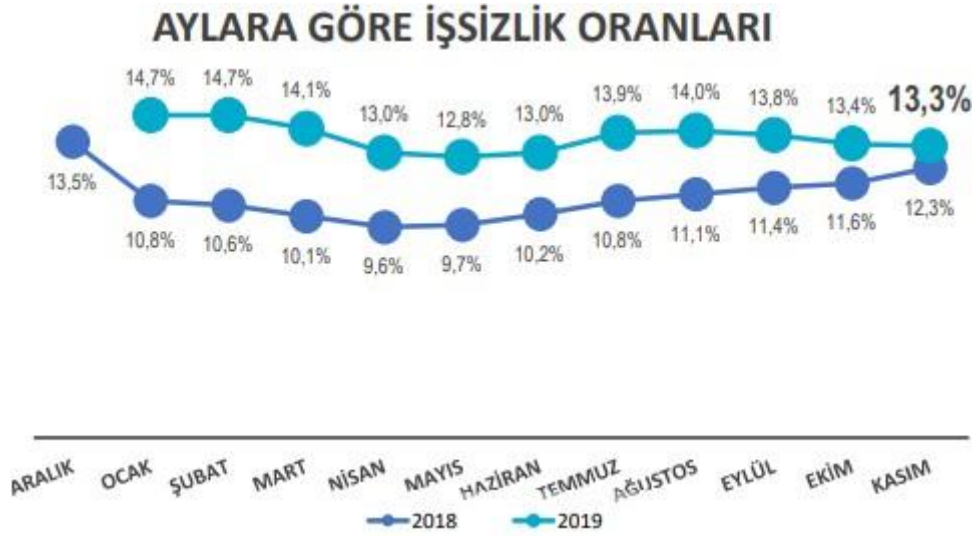
Genel olarak işsizliğin nedenlerini şöyle sıralayabiliriz;

Nüfus artış hızının yüksekliği; kentleşme hızındaki artış, emek yoğun üretimden sermaye yoğun üretime geçişin hızlanması; yatırımların yetersizliği; eğitim kalitesinin düşüklüğü ve kısalığı; istihdam vergilerinin ve işgücü maliyetlerinin yüksekliği; girişimciliğin yetersiz, verimliliğin düşük olması; diğer sosyo-ekonomik, kültürel nedenler ve ekonomide uygulanan istikrar politikalarıdır.

Kentleşme hızının artması ve tarımsal üretimle ilgili izlenen politikaların, şehre göçü hızlandırması, tarımda gizli işsiz durumundaki işgücünün şehirde açık işsiz durumuna geçmesine, marjinal işlere yönelimin artışıyla yeni bir gizli işsizlik alanının oluşturulmasına neden olmaktadır.

9. TÜRKİYE'DE İSTİHDAM

Bir ülkede sağlıklı bir ekonomik yapının varlığının ve ülkenin gelişmişlik düzeyinin en önemli göstergelerinden birisi istihdamın sektörlere göre dağılımıdır. İstihdamın sektörlere göre dağılımı ülkenin gelişmişlik seviyesini göstermektedir. Çünkü bir ülkede mal üreten iki sektör tarım ve sanayidir. Hizmet sektörünün durumu ise diğer iki sektörün durumuna bağlıdır. Ekonomi geliştikçe istihdam sanayiye doğru, sanayi sektörü iyice gelişince de hizmetler sektörüne doğru kayar.

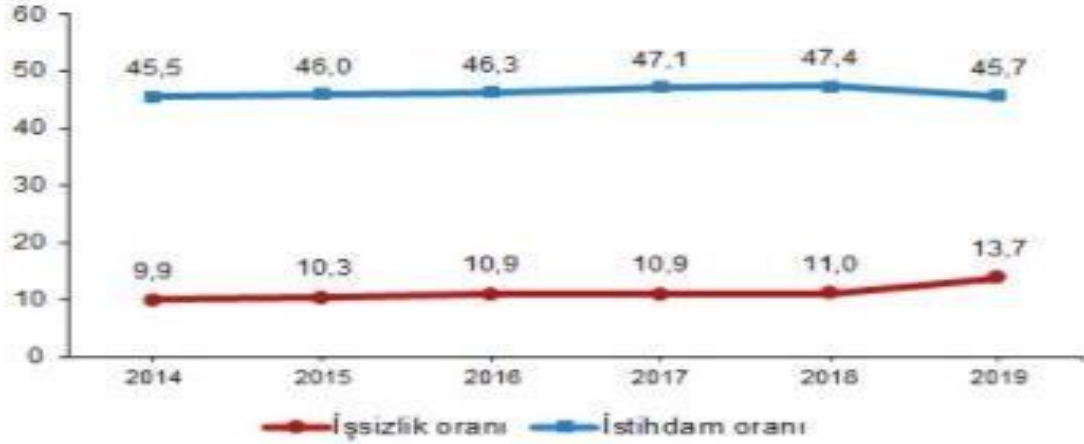

TÜİK den alınan verilere göre 2018 yılı Şubat ayı işsizlik oranı %10.6 iken 2019 yılı Şubat ayı işsizlik oranı %14.7dir. İşsizlik oranı aylar bakımından 4.1 artarak en yüksek fark Şubat ayı olmuştur. Daha sonraki aylarda fark giderek azalma göstermiştir diyebiliriz. 2018 Kasım ayında işsizlik oranı %12.3 iken 2019 Ekim ayında %13.3tür. Arasındaki fark 1.0dır. İşsizlik azalmamıştır aksine artma meydana gelmiştir fakat en düşük artış Kasım ayında olmuştur.

10. İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ 2019

TÜİK'in açıkladığı verileri göre 2019 yılında işsizlik oranı geçtiğimiz yıla göre %2.7 artarak %13.7 olmuştur. İstihdam oranı ise %1.7 azalarak %45.7 olmuştur.

İşsizlik ve istihdam oranı (%), 2014-2019

Yukarıdaki grafiğe göre 2014-2019 yılları arasında işsizlik %9.9 dan %13.7 artış göstermiştir fakat 2016-2017 yılları arasında durağandır.

İstihdam oranı ise 2018 e kadar artış gösterirken 2019 da azalış göstermiştir fakat 2014 ve 2019 yıllarını baz alırsak 2014 yılında %45.5 iken 2019 yılında %45.7 olmuş ve %0.2 gibi çok düşük bir artış göstermiştir.

Temel işgücü göstergeleri, 15+ yaş, (Bin kişi), 2018, 2019

	Toplam			Erkek			Kadın		
	2018	2019	Fark	2018	2019	Fark	2018	2019	Fark
Nüfus	60 654	61 469	815	30 007	30 372	365	30 647	31 097	450
İşgücü	32 274	32 549	275	21 801	21 863	62	10 473	10 686	213
İstihdam	28 738	28 080	- 658	19 720	19 156	- 564	9 018	8 924	- 94
Tarım	5 297	5 097	- 200	2 943	2 856	- 87	2 353	2 241	- 112
Sanayi	5 674	5 561	- 113	4 312	4 212	- 100	1 363	1 349	- 14
İnşaat	1 992	1 550	- 442	1 911	1 482	- 429	82	67	- 15
Hizmet	15 774	15 872	98	10 554	10 605	51	5 220	5 268	48
İşsiz	3 537	4 469	932	2 082	2 707	625	1 455	1 762	307
İşgücüne dahil olmayanlar	28 380	28 920	540	8 206	8 509	303	20 174	20 411	237
İşgücüne katılma oranı (%)	53,2	53,0	-0,2	72,7	72,0	-0,7	34,2	34,4	0,2
İstihdam oranı (%)	47,4	45,7	-1,7	65,7	63,1	-2,6	29,4	28,7	-0,7
İşsizlik oranı (%)	11,0	13,7	2,7	9,5	12,4	2,9	13,9	16,5	2,6
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12,9	16,0	3,1	10,8	13,9	3,1	17,8	20,7	2,9

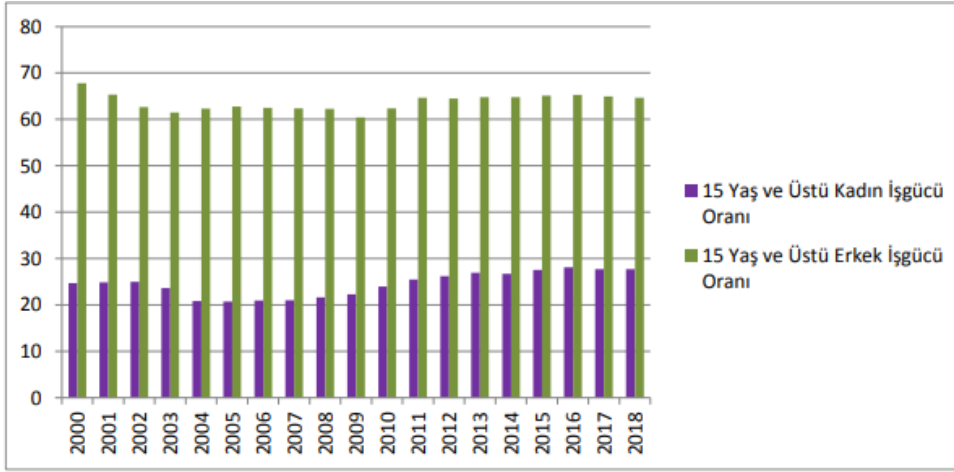
Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

TÜİK verilerine göre 15+ yaş grubunda temel işgücü göstergelerinde 2018 ve 2019 kadın ve erkek karşılaştırması yaparsak;

İşgücüne katılma oranında erkek de iki yıl arasında %-0.7lik bir fark varken kadında %0.2lik bir fark gözlemlenmiştir. Kadın da 2018 den 2019 a işgücüne katılma oranı artmış olsa da işgücüne katılma oranı erkekten daha düşüktür.

İstihdam oranında erkek de 2018-2019 yılları arasındaki fark %-2.6 iken kadında bu fark %-0.7 olduğu hesaplanmıştır fakat erkeğin istihdam oranı kadınıninkine nazaran daha yüksektir.

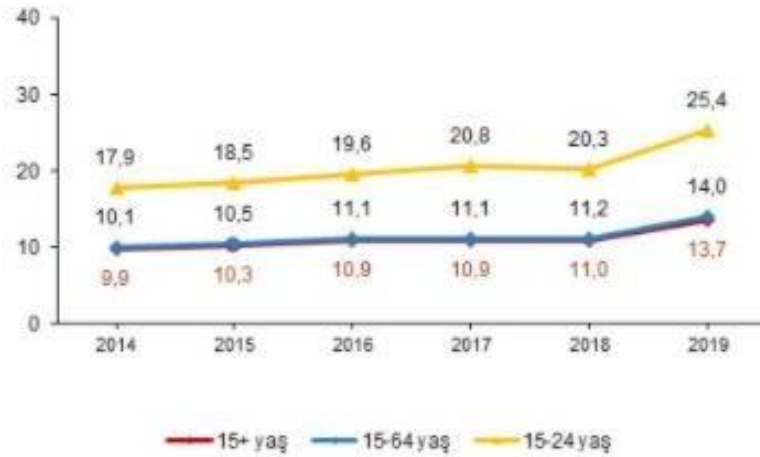
İşsizlik oranında erkek de 2018 ile 2019 yılları arasındaki fark %2.9 iken kadında bu fark %2.6 olduğu gözlemlenmiştir. Erkek de ki fark kadındakinden fazla olduğu gözlemlenmiş olsa bile kadın işsizlik oranı erkekten fazla olduğu sonucuna varılmıştır.

Grafik 5. 15 Yaş ve Üstü Kadın ve Erkek İşgücü Oranları

Grafikten gördüğümüz kadarıyla erkek işgücü oranı 2000 yılı ve 2018 yılını baz alırsak düşüş gözlemlenmiştir. Kadın oranında ise bir artış söz konusudur.

İşsizlik oranı (%), 2014-2019

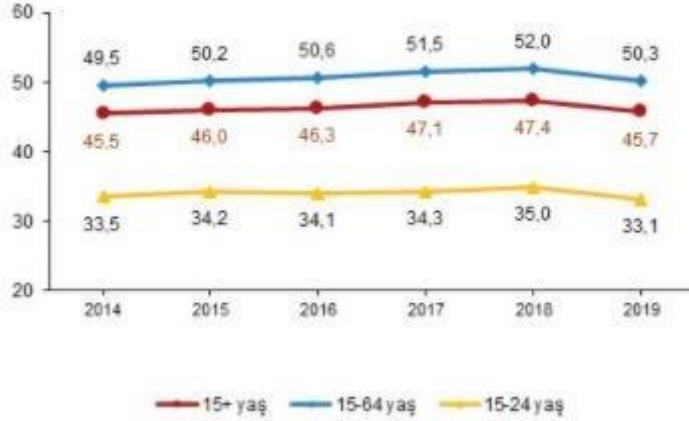

TÜİK den alınan verilere göre genç nüfusta yani 15-24 yaş grupları arasındaki işsizlik oranında 2014 yılında işsizlik oranı %17.9 iken 2019 yılında %25.4 hesaplanarak %7.5lik bir artış gözlenmiştir. Grafiğe göre işsizlik oranı en yüksek genç nüfustadır.

15-64 yaş grupları arasında işsizlik oranı 2014 yılında %10.1 iken 2019 yılında %14.0 hesaplanarak %3.9luk bir artış gözlenmiştir.

15+ yaş grubunda ise işsizlik oranı 2014 yılında %9.9 iken 2019 yılında %13.7 hesaplanarak %3.8lik bir artış gözlenmiştir.

İstihdam oranı (%), 2014-2019

Yukarıdaki grafiğe göre 15-64 arası yaş grubunda istihdam oranı 2014 yılından 2018 e kadar artış gösterirken 2019 yılında azalış göstermiştir fakat 2014 yılında istihdam oranı %49.5 iken 2019 yılında %50.3 hesaplanarak %0.8lik bir artış gözlenmiştir.

15+ yaş grubunda da aynı şey gözlenmiştir.2014 yılından 2018 yılına kadar artış gözlenirken 2019 yılında azalış gözlenmiştir fakat 2014 yılında istihdam oranı %45.5 iken 2019 yılında %45.7 olarak hesaplanarak %0.2lik bir artış gözlenmiştir.

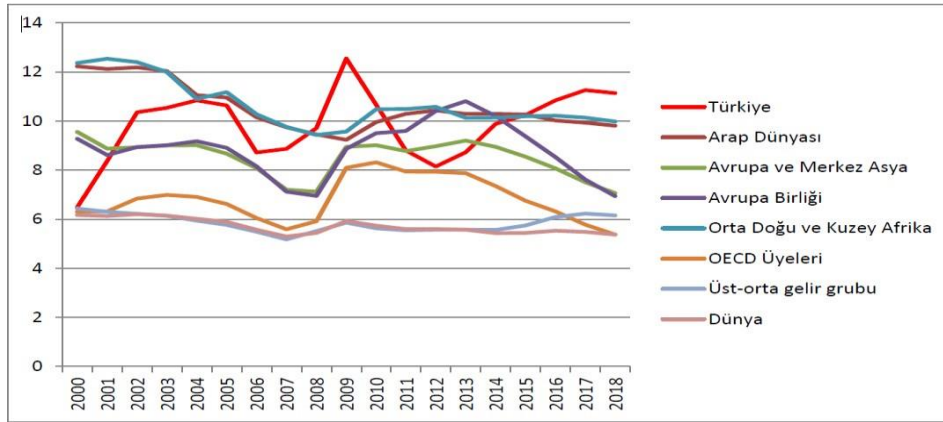
15-24 yaş grupları arasında sürekli bir dalgalanma söz konusu bir yıl artıp bir sonraki yıl azalış göstererek ilerlemiş. 2014 yılında istihdam oranı %33.5 iken 2019 yılında %33.1 hesaplanarak %0.4lük bir azalış gözlenmiştir.

15-24 yaş grupları arasında istihdamın bu kadar az olmasının sebebi şirketlerin deneyimli elemana yönelmesinden dolayı böyle düşük bir oran ortaya çıkmıştır yorumunu yapabiliriz.

11. TÜRKİYE'DE VE DÜNYA'DA İŞSİZLİK

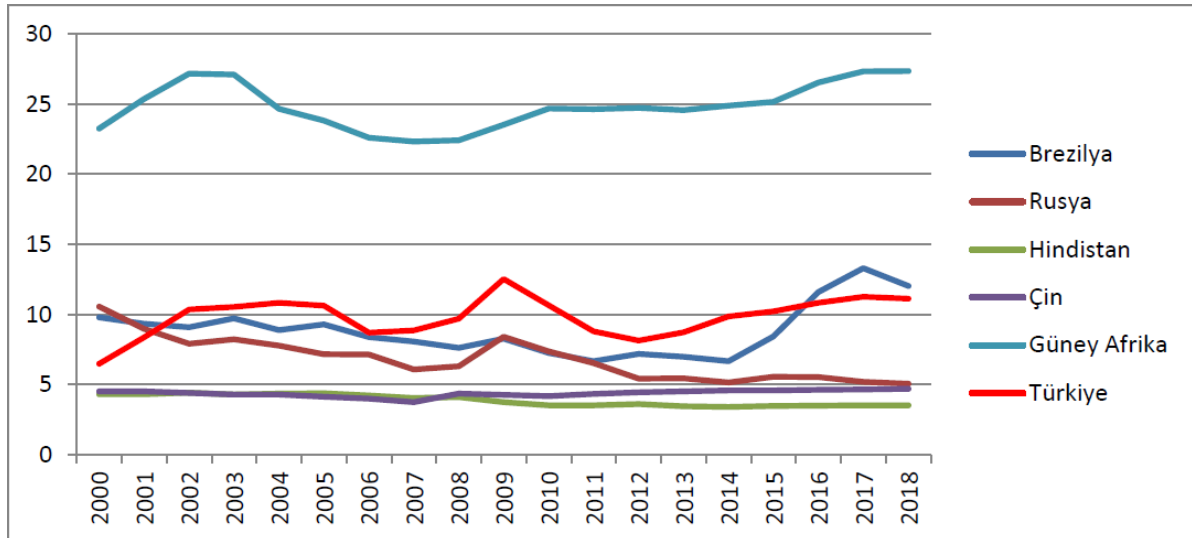
Türkiye'ye ait işsizlik oranları ile Dünya Bankası'nın oluşturduğu bazı ülke gruplarının işsizlik oranlarına aşağıdaki grafikte yer verilmiştir. Arap Dünyası, Avrupa ve Merkez Asya, Avrupa Birliği, Orta Doğu ve Kuzey Afrika ülkeleri ile Türkiye'nin de içinde bulunduğu OECD ülkeleri ve üst-orta gelirli ülkelerin istatistikleri ve Dünya işsizlik oranları bu grafikte birlikte sunulmuştur. Grafikte Türkiye'de en yüksek işsizlik oranı 2008-2009 yılları arasında olduğu görülüyor ve diğer ülkeler ile kıyaslayacak olursak sürekli olarak OECD ülkelerinin, üst-orta gelirli ülkelerin ve Dünya ortalamasının üzerinde seyrettiği görülmektedir.2000lerin başında işsizlik oranı Türkiye'de oldukça düşükken 2001 krizinden sonra ne kadar yükseldiği grafikte açıkça belirtilmiş olup son dönemlerde aslında Türkiye'de yaşanan işsizlik sorununun

ne kadar ciddi olduğunu açıkça gösteriyor.

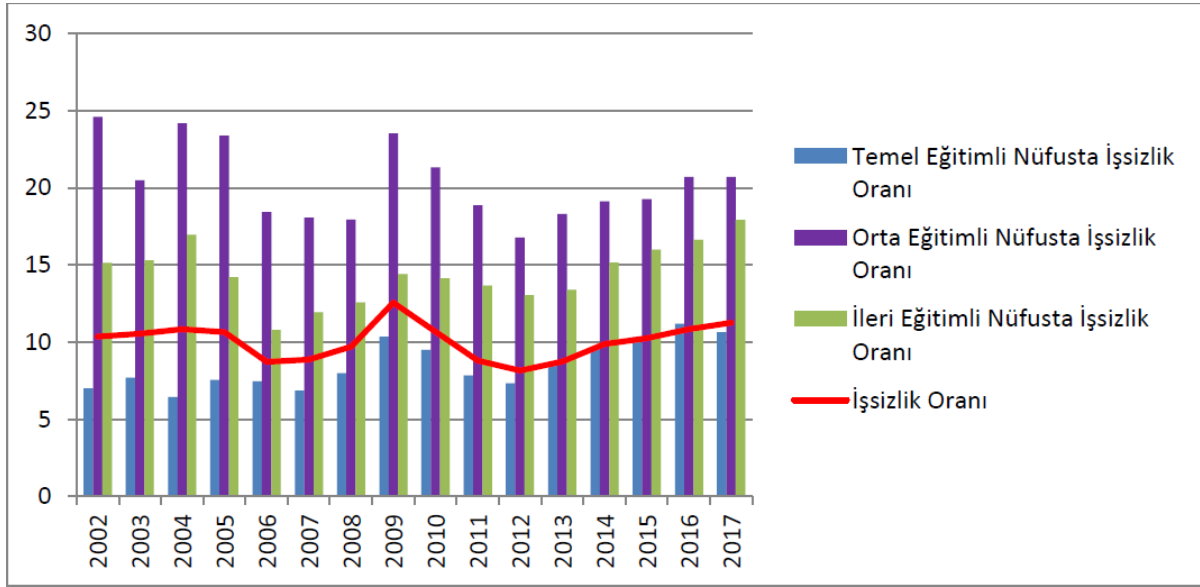
12. TÜRKİYE VE BRICS ÜLKELERİ

Türkiye ile BRICS ülkelerine ait işsizlik oranlarının karşılaştırması aşağıdaki grafikte verilmiştir. BRIC ülkeleri, 2001'den itibaren küresel ekonominin motoru olarak görülüp yüksek hızla büyümeleri ile bilinen ülkelerdir. Daha sonra bu kısaltmaya Güney Afrika da dâhil edilmiş ve yeni kısaltma ülke adlarının İngilizce baş harflerinden oluşan BRICS halini almıştır. Bazı çalışmalarda Türkiye ekonomisi de bu ülke ekonomileri ile eş anlı incelenerek BRIC-T, BRICS-T gibi kısaltmalar da kullanılmaktadır. BRICS ülkeleri ile Türkiye'yi kıyasladığımızda ortalamanın üstünde bir işsizlik söz konusu olduğunu görürüz. Son yılı baz alırsak eğer Güney Afrika ve Brezilya'dan sonra 3. Sırada olduğunu görürüz. Brezilya 2000 başları ve 2016 sonları hariç işsizlik konusunda hep Türkiye'nin altında yer almıştır. Tabi ki Güney Afrika'yı Türkiye ile kıyaslamak anlamsız olur işsizlik konusunda ki bu büyük farktan dolayı.

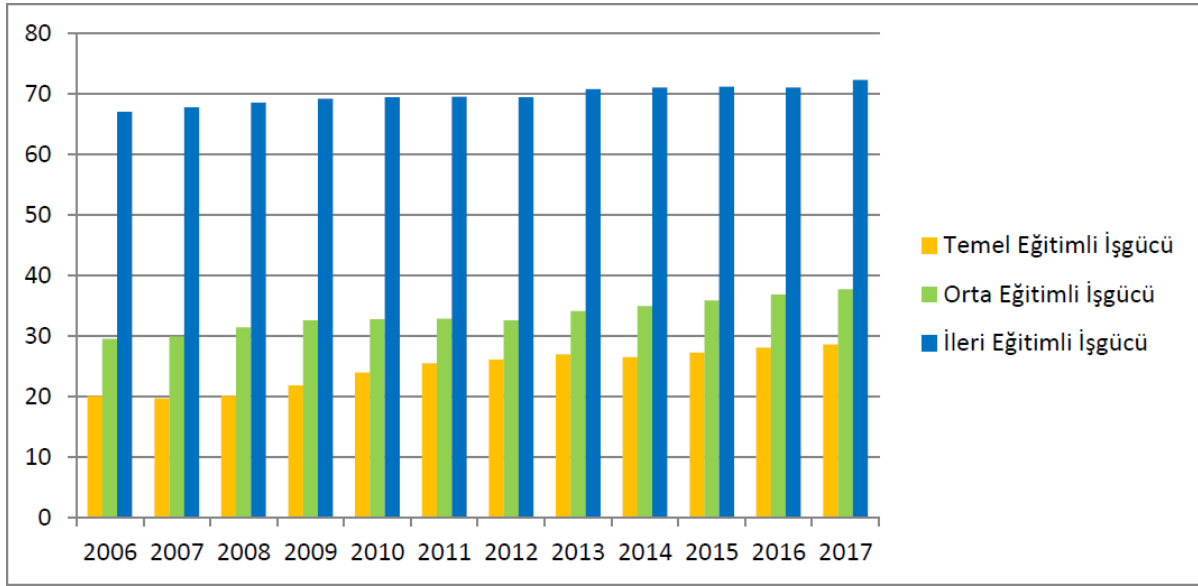
13. EĞİTİM VE İŞSİZLİK

Dünya Bankası'nın Uluslararası Eğitim Sınıflandırmasını (ISCED, 2011) temel aldığı grupelemeye göre: İlköğretim veya ortaöğretim mezunları temel eğitimli; ortaokul veya lise sonrası ön lisans mezunları orta eğitimli; lisans, yüksek lisans ve doktora mezunları ise ileri eğitimli olarak adlandırılmaktadır. İşsizlik oranının eğitim düzeyine göre ayrıldığı gösterim ise aşağıdaki grafikte yer almaktadır. En yüksek işsizlik oranına sahip grup grafikte görüldüğü üzere orta düzey eğitimli nüfustur. Temel eğitimli nüfus 2016 yılı hariç her yıl işsizlik oranının altında kalmıştır. İleri eğitimli nüfusun işsizliği genel işsizlik oranında fazla olması durumun önemini gözler önüne seriyor. Orta düzey eğitimli nüfustaki işsizlik oranı hep en üstlerde olsa da son yıllarda ileri düzey eğitimli nüfustaki işsizlik ile birbirlerine yaklaştığını gözlemliyoruz.

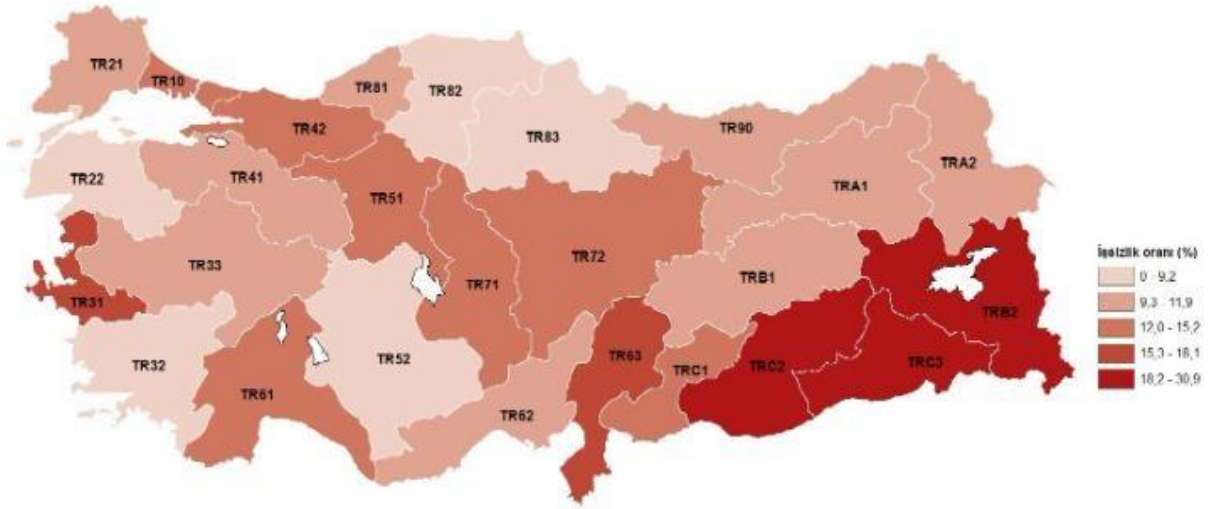

14. EĞİTİM VE İŞ GÜCÜ

Temel, orta ve ileri eğitimlilerin istihdam oranı aşağıdaki tabloda verilmiştir. 2006 yılında %20 olan temel eğitimli işgücü oranı 2017 yılında %28,6'ya, %29,6 olan orta eğitimli işgücü oranı %37,74'e, %67 olan ileri eğitimli işgücü oranı ise %72,3'e yükselmiştir. Bu grafik üç eğitim düzeyinde istihdam oranı her geçen yıl arttığını gözler önüne seriyor. Eğitim düzeylerin istihdam oranlarını karşılaştırmak istediğimiz de temel ve orta düzey grupların birbirine yakın düzeyde ilerlediğini gözlemliyoruz. Fakat ileri düzey eğitim grubunun onlara göre çok daha üstte yer aldığını söyleyebiliriz.

İşsizlik oranı (%), İBBS 2. Düzey, 2019

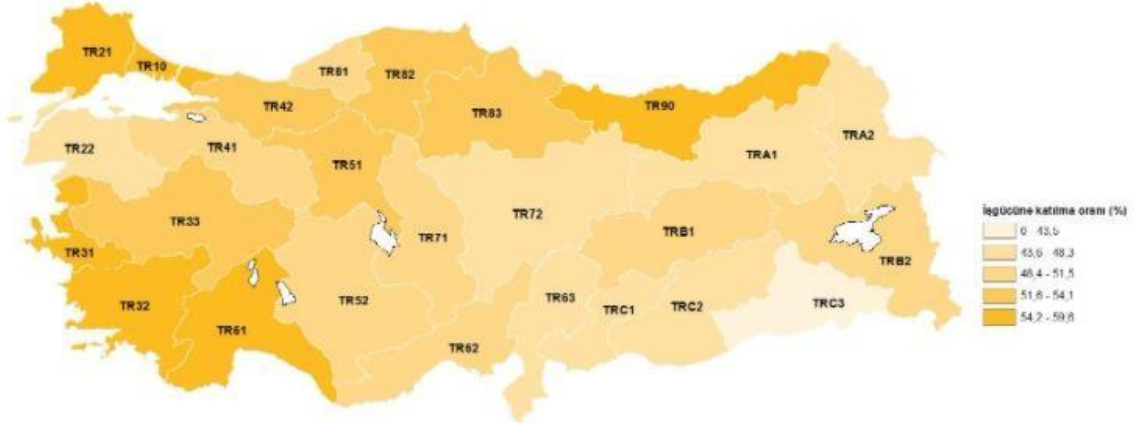
TÜİK den alınan verilere göre işsizliğin en yüksek olduğu bölge %30.9 ile Güney Doğu Anadolu bölgesidir. En düşük olduğu gözlemlenen bölge ise %7.6 ile Orta Karadeniz bölgesidir.

İstihdam oranı (%), İBBS 2. Düzey, 2019

TÜİK den alınan verilere göre istihdam oranı en yüksek olan bölge %53.0 ile Marmara Bölgesidir. En düşük istihdam oranı olduğu gözlemlenen bölge ise %30.0 ile Doğu Anadolu Bölgesidir.

İşgücüne katılma oranı (%), İBBS 2. Düzey, 2019

TÜİK alınan verilere göre işgücüne katılma oranı en yüksek olan bölge ise %59.6 ile Marmara Bölgesidir. En düşük işgücüne katılma oranı olan bölge ise %43.5 ile Doğu Anadolu Bölgesidir.

15. ÜCRET POLİTİKALARI VE ASGARİ ÜCRET UYGULAMASI

Gençlerin nitelikleri ve karşılığında işverenden istedikleri ücret arasında objektif kriterlere dayalı bir uyumun olmaması genç işsizliğin nedenleri arasında sayılmaktadır. Eğitim sürecini henüz tamamlayan, işgücü piyasasına adım atan gencin yaşı gereği hayattan beklentisi yüksek olmakta bu nedenle yüksek ücretli işlerde çalışmak istemektedir. Benzer şekilde; gençler hali hazırda çalışmakta oldukları işlerini aldıkları ücretin üzerinde gelir sağlayacak işlerle değiştirmek konusunda tereddüt göstermeden değiştirme yoluna gidebilmektedir. 15-24 yaş grubu bu konuda 25 yaş üstü bireylere göre daha mobilize olmuş görünmektedir. Söz konusu sürecin iş ve emek talebi doğrultusunda incelenmesinde işverenin istihdam edeceği elemanın yetişmesine katkı vermek durumunda kalmamak için tercihini tecrübeli eleman yönünde kullandığı genel ekonomide daralma durumunda ya da işten çıkarma sürecinde uzun süreli çalışmış tecrübeli eleman yerine işe yeni başlamış genç çalışanları işten çıkarma yönüne gittikleri görülmektedir. Çalışanların işten çıkarma durumunu düzenleyen ilgili mevzuat gereğince, kısa süreli çalışma hayatı olan genç çalışanların işten çıkarılmasında işverene yüklenecek maliyetin daha az olacağı da unutulmamalıdır (. Asgari ücret; “İşçilerin normal bir çalışma gününde çalışması karşılığında ödenen ve işçinin gıda, sağlık, ulaşım, konut gibi zorunlu ihtiyaçları güncel fiyatlara göre belirlenerek asgari düzeyde karşılayan ücret” olarak tanımlanmaktadır. Asgari ücretin 30 yaşın altındaki işçilerin istihdamı üzerindeki etkisini tahmin etmek için ülkemizde uygulanan asgari ücretin, bölgesel eşitsizlikleri dikkate alarak, 15- 29 yaşlarındaki işçilerin istihdam oranlarını etkileyip etkilemediğini inceleyen Pelek (2015) tarafından yürütülen araştırmada asgari ücretliler içindeki yüksek oranı nedeniyle 15- 29 yaş grubuna odaklanmanın tercih edildiği görülmektedir. Çalışma 2004'ten 2014'e kadar olan dönemi kapsamaktadır. Sonuçlar, asgari ücret ve istihdam düzeyinin herhangi bir negatif korelasyon vermediğini göstermektedir.

Asgari ücret ile kayıt dışı ücret istihdamı arasında pozitif bir korelasyon olduğu araştırma sonuçlarıyla teyit edildiği belirtilmektedir. Kayıt dışı istihdam da ücret yalnızca düşük eğitimli çalışanlar için değil, aynı zamanda orta eğitimli olanlar için de asgari ücretteki değişimlere yanıt olarak önemli ölçüde arttığı bulgular arasındadır. Gelişmekte olan ülke kategorisinde olan ülkemizde asgari ücret üretim, istihdam, işsizlik gibi hem ekonomik hem de sosyal politikaların önemli bir bileşenini oluşturmaktadır. Asgari ücret, belirli bir piyasa veya ortamda verilebilecek en düşük ücret düzeyini ifade etmektedir. Bir diğer tanıma göre; bir yandan işçiye insan kimliği nedeniyle toplumsal bakımdan uygun bir asgari yaşam düzeyi sağlamaya elverişli olan, öte yandan da işverenlerin daha düşük bir ücret ödemesini önleyen ve zorunlu niteliği olan bir ücrettir. Bu bağlamda, asgari ücretin iki temel özelliği bulunmaktadır. Bunlar; asgari ücret klasik anlamda bir ücret türü değil ücret düzeylerinin tabanını ifade eden bir limittir. Ayrıca asgari ücret nasıl tespit edilirse edilsin, ücretlerin belirli bir düzeyden aşağı düşmesini önleyici temel bir özelliği bulunmaktadır. Asgari ücret tespit edilirken mevcut durumda kullanılan yaş sınırının ötesinde ekonomik bileşenlerin dikkate alınması, asgari ücretin gelir eşitsizliğini azaltma yönünde alınacak tedbirlerde etkin bir araç olarak ön plana çıkmasını sağlayacaktır. İş ve işgücü piyasasını homojen bir yapı olarak kabul eden bu doğrultuda yapılan işler arasında fark gözetmeyen bir yaklaşımla belirlenen asgari ücrette yaş sınırlaması 16 ile sabit tutulmaktadır. Bu yaklaşım gemi tersanelerinde ağır şartlar

altında çalışan ehliyet sahibi işçi ile hizmet sektöründe çalışan ve satış danışmanlığı yapan elemanı aynı kategoride değerlendirmektedir. Verimli bir çalışma hayatı için işin sorumluluk ve yükümlülükleri değerlendirilmelidir. Farklı nitelikler gerektiren işler için eşit ücret tespit edilmesi özellikle gençlerin becerilerini geliştirerek ekonomik üretim sürecine nitelikli personel olarak katılımı önünde gizli bir bariyer olarak durmaktadır. Asgari ücret, çalışanın ayda ya da haftada aldığı maaş, ücret olması yanında sosyal yardımlardan faydalanma Genel Sağlık Sigortası, memurların asgari geçim indirimindeki artış gibi kalemlerde referans veri olarak kullanılarak bu gelir kalemlerinin de belirleyici olması ekonomik yönünü baskın hale getirmektedir. Minimum ücret düzeyini temsil eden asgari ücrete tabii çalışanların bir üs seviyeye atlamasına yardım edecek aynı zamanda iş verimini artıracak iş becerilerini geliştirme ve çeşitlendirme programlarına sokulması ve yetiştirilmesi gereklidir. Sosyal yönüne nazaran ekonomik boyutunun baskın oluşu, asıl amacı gelir dağılımında adaleti tesis etme yönünde katkı sunmak olan asgari ücretin bu işlevini zedelemektedir. Ülkemizde asgari ücretin istihdam ve kayıt dışı ekonomi üzerindeki etkilerinin incelendiği araştırma sonuçları; asgari ücrette sağlanan artışın kayıtlı ve kayıt dışı istihdamda ücretleri artırma yönünde etkisini ortaya koymaktadır. Asgari ücretin ya da asgari ücret düzeyinin toplam istihdam üzerinde negatif bir etkisinin olmadığı vurgulanan araştırma sonuçlarına göre kayıt dışılığı artırma yönünde eğitimin duyulur veri üretmediğini, düşük eğitim düzeyli çalışanların yanı sıra yüksek eğitimlilerin de kayıt dışılığını arttırdığı tespit edilmiştir.

16. GENÇ İŞSİZLİĞİN ORTAYA ÇIKARDIĞI SORUNLAR

İşsizliğin maliyetinin yüksek olduğu bilinmektedir. İşsizliğin yol açtığı ekonomik maliyetlere ilave olarak yarattığı sosyal ve psikolojik etkiler işsizliği diğer sorunlardan ayırmaktadır. İşsizlik sebebiyle oluşan gelir kaybı belirli süreler için telafi edilebilmesine rağmen sorunun yol açtığı umutsuzluk, hayal kırıklığı ve korku, yoğun endişe gibi duyguların telafisi ve yol açtığı hasarları düzeltmek mümkün olmamaktadır. Üstelik bu sorunlarla karşı karşıya kalan kişinin hayata adım attığı çağdaysa yaşamının ileri evrelerinde de devam edecek olan davranış bozukluklarına sebep olabilmektedir. Gençlerin işsiz kalmaları toplumdan dışlanmalarına sebep olmaktadır. Bu sebeplerin yanında ekonomik kalkınma açısından da genç işsizliğinin önemli sakıncaları bulunmaktadır. Ülkenin geleceğini oluşturan, ülke beşeri sermayesinin temelindeki gençlerin erken yaşlarda karşılaştıkları güçlükler gelir ve ruh sağlığı sorunlarının yanında toplumsal sıkıntıları da beraberinde getirmektedir. Bu sorunların sadece ekonomik tedbirlerle çözülemeyeceği de aşikârdır. Ekonomik tedbirlerin yanı sıra gençlerin istihdamını artırıcı eğitim politikaları ve ulusal istihdam politikaları belirlenmelidir. Gençlerin işsiz olması, yetişkinliğin önemli bir argümanı olan “hayatını idame ettirme” noktasında eksiklik yaratmaktadır. Üstelik eğitilmiş ve dinamik işgücü istihdam dışı kalarak, kendi alanındaki gelişmeleri takip edememektedir. Ayrıca, iş bulma ümidinin azalması, psikolojik sorunlar yaratmaktadır.

Psikolojik açıdan ortaya çıkan bu olumsuz tablo halka halka yayılarak, işgücünde yetenek kaybına, toplumda huzursuzluğa yol açmaktadır. Uzun süre işsizliğe maruz kalma, gençlerde, politik marjinalleşme ve siyasal sisteme güvenmemeye kadar uzanan çok köklü değişimlere neden olmaktadır. Genç işsizliği nedeniyle toplumların ödediği en ağır bedel, gençlerin kendisini gerçekleştirmelerine ve üretime katkıda bulunmalarına imkân tanımayan topluma duydukları tepkidir. Topluma ve demokratik süreçlere yabancılaşan gençler, suça yönelmekte ve suç ekonomisinin işçisi durumuna düşebilmektedirler (Karabıyık, 2009:303). İşsizlik,

bireyin toplum ile bütünleşmesinde önemli bir bağın kopması anlamına gelmektedir. İşsizliğin en gözle görülür sonucu olarak, geçimlik gelirin sağlanamayışı, açık ifadeyle, yoksullaşma, genç bireyin fiziksel ve ruhsal sağlığını bozmakta ve özgüven yitirilmektedir. İşe tekrar yerleşme ya da işgücüne katılım geciktiğinde, kayıplar bütün boyutlarıyla artmaya başlamaktadır. Güven, ümit, cesaret gibi özsel değerler yanında yetenek, bilgi ve beceri gibi işsel değerlerin de kaybı gündeme gelmekte ve problemler ağırlaşmaktadır. Bu da yeni bir işe girme başarısı ve isteği üzerinde olumsuz etki yaptığı gibi, tekrar çalışmaya başlama durumunda da bu etkinin uzun bir süre daha devam etmesine yol açmaktadır.

16.1 SOSYAL SORUNLAR

Genç işsizliğin kronikleşmesi ve daha çok konuşulur olması ülkemizde eğitim çağında eğitimine devam eden gençler arasında işsizliğe yönelik kaygı yaşamalarına neden olduğu bilinmektedir. Eğitim seviyesi yükseldikçe kaygı yaşama durumunun arttığı, mezuniyet sonrası iş bulma konusunda tereddütte düşen iş bulamama kaygısı yaşayan üniversite öğrencilerinin geniş bir kesimi oluşturduğu anlaşılmaktadır. Bahse konu kaygı ve endişe hali içinde bulunan gençlerin ruhsal açıdan yıprandıkları gözlemlenmektedir. Eğitim hayatlarının sonlanarak iş dünyasına adım atma sürecinde bulunan gençlerin gelir getirici ve kendilerini ifade edecekleri bir iş bulamama endişe ve kaygısını yoğun olarak yaşamaları nedeniyle psikolojik durumlarının bu baskıyı taşıyamayarak ruhsal çöküntü içine girdikleri işsizlik sürecinin uzamasıyla fiziksel ve ruhsal hastalıkların düzeyinde artış görüldüğü örneğin zihinsel hastalıklar, kalp-damar hastalıkları benzeri şikâyetlerin sıklığı belirtilmektedir.

Bahse konu fiziksel ve

psikolojik rahatsızlıkların artması nedeniyle bozulan fiziki ve ruhsal denge öfkeyi kontrol edememe benzeri olumsuz sonuçlar genci suça yöneltmektedir. Bunun neticesinde maalesef hapse girme, cana kast gibi sosyal ve toplumsal problemler açığa çıkmaktadır. Genç işsizliği oranlarının uzun dönemler boyunca yüksek seyretmesi, eğitimi tamamlayan gençlerin iş bulmasının giderek zorlaşması, gençlerin yükselen bir şekilde istihdam ve eğitim (NENİ) kategorilerine girememelerine neden olmaktadır Bahse konu bu örneklem hem eğitimsiz hem de ve çalışmayan gençlerin toplam genç nüfus içindeki oranını göstermektedir.

16.2 PSİKOLOJİK SORUNLAR

Toplumsal yapıya bağlı olarak işsizlik nedeniyle kişiler somatik ve psişik sorunlardan stres, depresyon, öz saygının yitirilmesi, topluma ve aileye dair rollerin kaybı benzeri sorunlar yaşayabilmektedirler

Üniversite son sınıf öğrencilerinin durumlarını ve sürekli kaygı düzeylerini ölçmek amacıyla 2009 yılında gerçekleştirilen araştırmada ankete katılım sağlayan gençlerin kaygı ve umutsuzluklarını etkileyen faktörler arasında başta gelen ikisinin gelecek ve iş bulma kaygısı olduğunu ortaya koymaktadır. Türkiye'deki genç bireyler ile eğitilmiş işgücünün içerisinde bulunan işsizlik oranının oldukça yaygın durumda olmasından dolayı endişelerin ve umutsuzlukların giderek artmasına yol açmaktadır. Anlaşılan o ki; işsiz kalmak kişiden kaynaklı hata, beceriksizlik benzeri bir kusur şeklinde değerlendirilebilmektedir.

Üniversitelerin son sınıflarındaki öğrencilerin katılımları ile yapılmış olan bu çalışmaya göre, mezuniyet sonrasında iş bulabilme ümidini kaybetmiş öğrencilerde devamlı olarak ve durumluk kaygıları ve umutsuzluk seviyeleri, iş bulabilme ile ilgili olarak ümidi bulunanlara nazaran oldukça yüksek olduğu saptanmıştır

İnsanlarda kaygı, geleceğe yönelik olumsuzluklar, karamsarlıklar, başarısızlıklar, endişeler, umutsuzluklar ile birlikte dile getirilmektedir. Bunun yanı sıra kaygı; fiziksel olarak çevreden gelebilecek tehlikeler karşısında kişiyi uyarma, gereken uyumu göstererek hayatını devam ettirme işlemlerine katkı sağlama yönünde motivasyon sağlayıcı, tehlikeler ile başa çıkabilmek açısından uyum sağlayıcı, bilimsel öğeleri, öznel duyguları, davranışları kapsayan çok boyutlu bir duygu durumu da kapsamaktadır.

Araştırmalar sonucunda işsizlik sendromu yaşayan bireylerde aşağıda verilen psikolojik sorunların görüldüğü tespit edilmiştir.

- a) Güven kaybı.
- b) Algılanan yeterlilik ve öz yeterlilik düzeylerinde azalma.
- c) İşsiz genç bireylerin hayattan tat almamaya başlaması.
- d) Depresyonda artış meydana gelmektedir.
- e) Stres düzeyleri yükselmektedir.
- f) Genç bireylerin genel sağlık sorunu yaşamaları.
- g) Umutsuzluk ve çaresizlik içinde olma.
- h) İçine kapanma ve yalnızlık duygusu yoğun olarak hissedilmektedir.
- i) Bireyler kendilerine olan saygılarını kaybetmektedirler.
- j) İntihar eğilimi gözlenmektedir.

17. PSİKOLOJİ NEDİR ?

Psikoloji kısaca tanımlanacak olursa zihin ve davranışın incelenmesidir. Zihnin nasıl çalıştığı ve bunun insan davranışını nasıl etkilediğini açıklamaya çalışır. Psikoloji beynin işlevlerinden ulusların eylemlerine, çocuk gelişiminden yaşlılara bakmaya kadar insan deneyiminin tüm yönlerini kucakladığını söyleyebiliriz.

Psikoloji hakkında bilinmesi gerekenler:

- Psikoloji, davranış ve zihnin incelenmesidir.
- Bilişsel, adli, sosyal ve gelişimsel psikoloji gibi farklı psikoloji türleri vardır.
- Ruhsal sağlıklarını etkileyen bir duruma sahip bir kişi, bir psikolog ile değerlendirme ve tedaviden yararlanabilir.
- Bir psikolog davranışsal adaptasyonlara odaklanan tedavi önerebilir.

18. PSİKOLOJİNİN ÇEŞİTLERİ

- Klinik Psikoloji
- Kavramsal Psikoloji (Bilişsel Psikoloji)
- Gelişim Psikolojisi
- Adli Psikoloji
- Sağlık Psikolojisi
- Nöropsikoloji
- Mesleki Psikoloji Sosyal Psikolojisi

19. KAYGI NEDİR ?

Kaygı sözcüğünün kökü eski Yunanca “anxietas” olup, endişe, korku, merak anlamına gelmektedir.⁵ Genel anlamda kaygı insan yapısında mevcut, çevresel ve psikolojik olaylara gösterilen duygusal tepki; dar anlamda ise, kaynağı ve başlangıcı bilinçli olmamasına rağmen bilinçli bir şekilde hissedilen, beraberinde terleme, sararma gibi fizyolojik değişimlerin de görüldüğü bir yaşantı şekli olarak tanımlanabilir. Kaygı geleceğe yönelik endişe ve gerginlik durumudur. Bilinmeyen ve anlaşılmayan bir tehlikeyi beklemek kişide kaygı olarak huzursuzluk ve gerginlik uyandırmaktadır Genel olarak kaygılı durumda olan bir kişide bu durumla birlikte olan öznel ve nesnel bir çok yakınma ve belirti bulunabilir. Bunlar önem sırasıyla ruhsal olandan bedensel olana doğru şöyledir: Endişe, gerginlik, güvensizlik, korku, panik, şaşkınlık, tedirginlik, ağız kuruluğu, baş ağrısı, baş dönmesi, bulantı, çarpıntı, güçsüzlük, halsizlik, iştahsızlık, kan basıncı düşmesi ya da yükselmesi, kas gerginliği, mide-barsak yakınmaları, solunum sayısında artma, terleme, titreme, uykusuzluk. Kaygı süresine ve şiddetine göre, akut ve kronik kaygı olarak sınıflandırılabilir. Akut kaygı, yoğun ve kısa süreli, kronik kaygı ise daha az yoğun ama daha uzun süreli kaygı durumudur. Akut kaygı, kaygıyı yaratan durumla birlikte ortaya çıkan duygu; kronik kaygı ise kaygıya yatkın olma durumudur. Özellikle kronik kaygının erken belirlenmesi ve koruyucu önlemlerin alınması önem taşımaktadır. Böylece toplumda, ruh sağlığı sorunlarını azaltılabilir ve daha sağlıklı bir topluma ulaşılabilir.

20. DURUMLULUK VE SÜREKLİ KAYGI

Tehlikeyle baş etmek için uyum sağlayıcı bir mekanizma, temel bir insan duygusu ve çok yönlü bir duygu durumudur.¹⁵ Tehlikeli koşulların yarattığı geçici duruma bağlı olarak durağan kaygı türü “durumluk kaygı”, içten kaynaklanan, bireye öz değerlerinin tehdit edildiği hissini veren, bireyin içinde bulunduğu durumları stresli olarak yorumlamasına yol açan kaygı türü de “sürekli kaygı” olarak tanımlanmaktadır. Spielberger ve arkadaşlarının çalışmaları sonucu geliştirdikleri iki faktörlü kaygı kuramının özünü oluşturan durumluk ve sürekli kaygı farklı özelliklerde ve farklı yoğunlukta.

Durumluk kaygı, kişilerin özel durumları tehdit edici olarak yorumlaması sonucu oluşan duygusal tepkidir veya bireyin içinde bulunduğu stresli (baskılı) durumdan dolayı hissettiği subjektif korkudur. Durumluk kaygının şiddeti ve süresi, algılanan tehdidin miktarı ve kişinin tehlikeli durum yorumunun kalıcılığıyla ilişkilidir. Stresin yoğun olduğu zamanlar durumluk kaygı seviyesinde yükselme, stres ortadan kalkınca düşme olur. Fizyolojik olarak da sinir sistemini baskılı durumun uyarması sonucu terleme, sararma, kızarma ve titreme gibi fizik değişimler yaşanabilir.

Durumluk kaygı, insanın belirli bir anda bir uyarıcı veya durumu kendisi için zararlı ve tehlikeli olarak algıladığında ortaya çıkar. Sürekli kaygı, geleceğe yönelik olarak hissedilen ve bireyin kaygı yaşantısına olan yatkınlığıdır. Buna kişinin içinde bulunduğu durumları genellikle stresli olarak algılama ya da stres olarak yorumlama eğilimi de denebilir. Sürekli kaygı, baskılı olmayan, nötr olan durumların kişi tarafından tehlikeli ve özünü tehdit edici (küçültücü) olarak algılaması sonucu oluşan mutsuzluk ve hoşnutsuzluk duygusudur Sürekli kaygı, yapılan seçimlerin, verilen kararların sonradan pişmanlık ifadeleri ile anılması ve çözümde geç kalınmış olması ya da çözümün zor hatta imkansız olduğu durumlarda artabilmektedir.

21. KAYGININ NEDENLERİ

- 1. Desteğin Çekilmesi:** Alışlagelmiş çevredeki desteğin ortadan kalktığı durumlarda insanlar kaygı duyar.
- 2. Olumsuz Bir Sonucu Beklemek:** Olumsuz sonuçların ortaya çıkacağı durumlarda insan kaygı duyar.
- 3. İç Çelişki:** Birey inandığı ve önem verdiğimiz bir inancı ile yaptığı davranış arasında bir çelişki ortaya çıktığı zaman kaygı türünden bir gerginlik duyar.
- 4. Belirsizlik:** Gelecekte ne olacağını bilmemek insanlar için en belli başlı kaygı nedenlerinden biridir.

Genetik eğilimler ve yetiştirilme tarzı, bilinç altında yatan iç çatışmalar, şartlanma sonucu öğrenilmiş korkular, fiziksel hastalıklar da bireyde kaygı nedeni olarak belirtilmektedir. Ailelerin çocuk yetiştirme tutumu ile çocukların kaygı düzeyi arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmalarda, özellikle ebeveynin ilgisiz, aşırı koruyucu ve baskıcı disiplin tutumu, çocukların kaygı düzeyini yükseltici önemli bir etken olarak görülmektedir. Bireyin kaygı nedenleri bilinerek, kaygının olumsuz etkilerinden kişinin ruh sağlığının etkilenmemesi için gerekli önlemlerin alınması ve psikolojik yardımların sağlanması önem taşımaktadır. Özellikle yükseköğretim gençliğinin hayata daha güvenle bakabilmeleri, onların kaygı nedenlerinin bilinmesine ve onlara psikolojik destek verilmesine bağlıdır.

22. SPSS TESTLERİ VE ANALİZ

Anketimizi Gazi Üniversitesi İstatistik Bölümünde okuyan 3. ve 4.sınıf öğrencilerine yönelik yapmış olup, anketi dolduran 84 kişilik veriyle çalıştık. Aşağıda ise projemizde SPSS yoluyla yaptığımız analizlerimiz ve analiz sonuçlarımız vardır.

Descriptives

		Statistic	Std. Error
Durumlulukpuan	Mean	42,2976	,63027
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	41,0440
		Upper Bound	43,5512
	5% Trimmed Mean	42,3016	
	Median	42,0000	
	Variance	33,368	
	Std. Deviation	5,77652	
	Minimum	30,00	
	Maximum	59,00	

	Range		29,00	
	Interquartile Range		8,00	
	Skewness		,135	,263
	Kurtosis		-,260	,520
Süreklilikpuan	Mean		43,8214	,97651
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	41,8792	
		Upper Bound	45,7637	
	5% Trimmed Mean		43,4497	
	Median		43,0000	
	Variance		80,100	
	Std. Deviation		8,94987	
	Minimum		25,00	
	Maximum		73,00	
	Range		48,00	
	Interquartile Range		11,75	
	Skewness		,783	,263
	Kurtosis		1,468	,520

Yukarıdaki Tabloda Normallik Analizi: Skewness ve kurtosis (çarpıklık ve basıklık) değerlerine bakarak normalliği yorumlayabiliriz. Durumluk ve süreklilik kaygı puanı için +1.5 -1.5 arasında olduğundan dolayı, bu veri normal dağılır deriz. (Tabachnick and Fidell, 2013 B.G. Tabachnick, L.S. Fidell Using Multivariate Statistics (sixth ed.)Pearson, Boston (2013))

HİPOTEZ:

-Mezun olduktan sonra kişinin iş bulabileceğine olan inancı ile iş deneyimi durumu arasında bir ilişki olup olmadığını ki-kare analiziyle bulalım. (3 ve 10. Soru)

İlgilendiğimiz olaya ilişkin hipotezimizi kuralım.

H_0 = İş deneyimi ile mezun olduktan hemen sonra iş bulma inancı arasında ilişki yoktur.

H_1 = İş deneyimi ile mezun olduktan hemen sonra iş bulma inancı arasında ilişki vardır.

Case Processing Summary						
	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
deneyim * mezunis	84	100,0%	0	0,0%	84	100,0%

deneyim * mezunis Crosstabulation					
			mezunis		Total
			hayir	evet	
deneyim	deneyim yok	Count	31	6	37
		Expected Count	29,1	7,9	37,0
	deneyim var	Count	35	12	47
		Expected Count	36,9	10,1	47,0
Total		Count	66	18	84
		Expected Count	66,0	18,0	84,0

Yukarıdaki tabloda veriye ilişkin çapraz tablo yer almaktadır. Bu tabloda dikkat edilirse gözlenen frekanslarla birlikte beklenen frekanslar da verilmiştir. Örneğin ilk gözede (iş deneyimi olmayan ve mezun olduktan sonra iş bulamayacağına inanan kişiler) gözlenen frekans 31 iken beklenen frekans 29.1'dir.

Chi-Square Tests					
	Value	df	Asymptotic Significance (2- sided)	Exact Sig. (2- sided)	Exact Sig. (1- sided)
Pearson Chi-Square	1,067 ^a	1	,302		
Continuity Correction ^b	,585	1	,444		
Likelihood Ratio	1,088	1	,297		
Fisher's Exact Test				,423	,223
N of Valid Cases	84				
a. 0 cells (0,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 7,93.					
b. Computed only for a 2x2 table					

YORUM: Tablodan da görüldüğü gibi ki-kare değeri 1.067 olarak hesaplanmıştır. Tam olasılık p-değerinin 2 katı ise 0.302 olarak elde edilmiştir. Anlamlılık düzeyi 0,05 olarak alındığından p-değeri>0.05 olacaktır ve bu durumda yokluk hipotezi kabul edilir. Yani iş deneyimi ile mezun olduktan hemen sonra iş bulabileceğine inanma arasında ilişki olmadığı %95 güven düzeyinde söylenebilir.

HİPOTEZ:

- Üniversite eğimi dışında sahip olunan avantajlar ile mezun olduktan sonra kişinin öğrenim gördüğü bölüm ile ilgili iş bulabileceğine olan inancı arasında bir ilişki olup olmadığını ki-kare analiziyle test edelim. (11 ve 12. Soru)

İlgilendiğimiz olaya ilişkin hipotezimizi kuralım.

H0 = Sahip olunan avantajlar ile mezun olduktan sonra öğrenim görülen bölüm ile ilgili iş bulma inancı arasında ilişki yoktur.

H1 = Sahip olunan avantajlar ile mezun olduktan sonra öğrenim görülen bölüm ile ilgili iş bulma inancı arasında ilişki vardır.

Case Processing Summary						
	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
mezuniyetsonrasiisbulma * avantaj	84	100,0%	0	0,0%	84	100,0%

mezuniyetsonrasiisbulma * avantaj Crosstabulation					
			avantaj		Total
			yok	var	
mezuniyetsonrasiisbulma	dusunmuyorum	Count	6	14	20
		Expected Count	8,3	11,7	20,0
	kararsizim	Count	16	16	32
		Expected Count	13,3	18,7	32,0
	dusunuyorum	Count	13	19	32
		Expected Count	13,3	18,7	32,0
Total		Count	35	49	84
		Expected Count	35,0	49,0	84,0
Chi-Square Tests					
	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)		
Pearson Chi-Square	2,049 ^a	2	,359		
Likelihood Ratio	2,079	2	,354		
N of Valid Cases	84				
a. 0 cells (0,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 8,33.					

YORUM: Yukarıdaki tablodan da görüldüğü gibi ki-kare değeri 2.049 olarak hesaplanmıştır. Yaklaşık p-değerinin iki katı Asymp. Sig. (2-sided) 0.359 olarak elde edilmiştir. Birinci tip hata 0.05 alındığında p-değeri>0.05 olacaktır ve bu durumda yokluk hipotezi kabul edilir. Yani sahip olunan avantajlar ve mezuniyet sonrası bölüm ile ilgili iş bulma inancı arasında ilişki olmadığı %95 güven düzeyinde söylenebilir.

HİPOTEZ:

- Kişinin gelecek hakkındaki düşüncesi ile devletin işsizlik sorununu çözmesi arasında ilişki olup olmadığını ki-kare analizi ile test edelim. (18 ve 19. Soru)

İlgilendiğimiz olaya ilişkin hipotezimizi kuralım.

H0 = Gelecek hakkındaki düşünce ile devletin işsizlik sorununu çözmesi arasında ilişki yoktur.

H1 = Gelecek hakkındaki düşünce ile devletin işsizlik sorununu çözmesi arasında ilişki vardır.

Case Processing Summary						
	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
İşsizlik sorunun çözülmesi * gelecekte	84	100,0 %	0	0,0%	84	100,0 %

issizlik sorunucözülmü * gelecekten Crosstabulation								
			gelecekten					Total
			hic umutlu degilim	umutlu degilim	karars izim	umutlu yum	cok umutluyu m	
issizlik sorunucözülmü	ha yır	Count	15	17	19	9	3	63
		Expected Count	17,3	12,8	15,8	13,5	3,8	63,0
	ev et	Count	8	0	2	9	2	21
		Expected Count	5,8	4,3	5,3	4,5	1,3	21,0
Total		Count	23	17	21	18	5	84
		Expected Count	23,0	17,0	21,0	18,0	5,0	84,0

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	16,123 ^a	4	,003
Likelihood Ratio	19,860	4	,001
N of Valid Cases	84		
a. 4 cells (40,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,25.			

YORUM: Tablodan da görüldüğü gibi ki-kare değeri 16.123 olarak hesaplanmıştır. Tam olasılık p-değerinin iki katı ise 0.003 olarak elde edilmiştir. Anlamlılık düzeyi 0,05 olarak alındığından p-değeri<0.05 olacaktır ve bu durumda yokluk hipotezi reddedilir. Yani devletin işsizlik sorununu çözmesi ile kişinin gelecek kaygısı arasında ilişki olduğu %95 güven düzeyinde söylenebilir.

Symmetric Measures			
		Value	Approximate Significance
Nominal by Nominal	Phi	,438	,003
	Cramer's V	,438	,003
N of Valid Cases		84	

Ki-kare testine ilişkin tabloda yokluk hipotezi reddedildiğinden ilişkinin düzeyine bakılabilir. Yukarıdaki tablodan görüldüğü gibi Cramer V istatistiğinin değerini 0.438 olarak görebiliriz. Bu sonuca göre değişkenler arasında orta dereceli bir ilişki olduğu söylenebilir.

HİPOTEZ:

- Kişinin gelecek hakkında düşüncelerinin durumluluk puanları üzerinde etkilerini test etmek için **ANOVA** tablosuna bakalım. (19. Soru-Durumluluk Puanları)

İlgilendiğimiz olaya ilişkin hipotezimizi kuralım.

H_0 = Kişinin gelecek hakkındaki düşüncelerinin durumluluk puanları üzerine etkileri aynıdır.

H_1 = Kişinin gelecek hakkındaki düşüncelerinin durumluluk puanları üzerine etkilerinden en az biri farklıdır.

Faktör olarak kişinin gelecek hakkında işaretlediği şıkları ele aldık. Burada 1=Hiç umutlu değilim, 2=Kararsızım, 3=Umutluyum, 4=Umutlu değilim, 5=Çok umutluyum olacak şekilde kodlama yapılmıştır.

ANOVA					
Durumlulukpuan					
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	350,521	4	87,630	2,862	,029
Within Groups	2419,038	79	30,621		
Total	2769,560	83			

YORUM: Bu çıktıdan da görüldüğü gibi p-değeri (Sig.) 0.029 olarak elde edilmiştir. Buna göre $p\text{-değeri} < \alpha$ olduğundan yokluk hipotezi reddedilir. %95 güven düzeyinde kişinin gelecek hakkında düşüncelerinden en az birinin etkisi diğerlerinden farklıdır.

H0 hipotezi reddedildiği için hangi faktör düzeyleri arasında farklılık olduğunu tespit etmek için çoklu karşılaştırma testlerinden Scheffe'yi kullanalım.

Multiple Comparisons						
Dependent Variable: Durumlulukpuan						
Scheffe						
(I) faktör	(J) faktör	Mean Difference (I- J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
1	2	2,90476	1,67017	,557	-2,3634	8,1729
	3	,22222	1,74140	1,000	-5,2706	5,7151
	4	1,41176	1,76990	,958	-4,1710	6,9945
	5	-6,00000	2,73047	,314	-14,6127	2,6127
2	1	-2,90476	1,67017	,557	-8,1729	2,3634
	3	-2,68254	1,77744	,686	-8,2891	2,9240
	4	-1,49300	1,80537	,953	-7,1876	4,2016
	5	-8,90476*	2,75359	,041	-17,5904	-,2192
3	1	-,22222	1,74140	1,000	-5,7151	5,2706
	2	2,68254	1,77744	,686	-2,9240	8,2891
	4	1,18954	1,87146	,982	-4,7136	7,0927
	5	-6,22222	2,79737	,302	-15,0459	2,6015
4	1	-1,41176	1,76990	,958	-6,9945	4,1710
	2	1,49300	1,80537	,953	-4,2016	7,1876
	3	-1,18954	1,87146	,982	-7,0927	4,7136
	5	-7,41176	2,81520	,151	-16,2917	1,4682
5	1	6,00000	2,73047	,314	-2,6127	14,6127
	2	8,90476*	2,75359	,041	-,2192	17,5904
	3	6,22222	2,79737	,302	-2,6015	15,0459
	4	7,41176	2,81520	,151	-1,4682	16,2917
*. The mean difference is significant at the 0.05 level.						

Bu tablo 19. Soruya verilen cevaplar arasındaki ikili karşılaştırmaları göstermektedir. Örneğin 1 (Hiç umutlu değilim) ile 2 (Kararsızım) arasındaki karşılaştırmada L istatistiğinin değeri **Mean Difference** sütunundan 2,90 olarak görülmektedir. Bu istatistiğe ilişkin standart hata yani $S_L = 1.670$ olarak elde edilmiştir. Bu iki cevabın etkilerinin eşitliğini test etmede kullanılacak olan p-değeri 0.557 olarak bulunmuştur. Bu değer 0.05'ten büyük olduğu için H0 hipotezi reddedilemez.

Tabloda süreklilik puanı iendişe durumunun karşılaştırılması yapılmıştır. Örneğin 0 (Hiç) ile 1 (Biraz) arasındaki karşılaştırmada L istatistiğinin değeri Mean Difference sütunundan -3,66 ve bu istatistiğe ilişkin standart hata 2,22 olarak elde edilmiştir.

Bu iki cevabın etkilerinin eşitliğini test etmede kullanılacak olan p-değeri 0,445 olarak bulunmuştur. Bu değer 0,05ten büyük olduğu için H_0 hipotezi reddedilemez.

HİPOTEZ:

- Kişinin gelecek hakkında düşüncelerinin süreklilik puanları üzerinde etkilerini test etmek için **ANOVA** tablosuna bakalım. (19. Soru-Süreklilik Puanları)

İlgilendiğimiz olaya ilişkin hipotezimizi kuralım.

H_0 = Kişinin gelecek hakkındaki düşüncelerinin süreklilik puanları üzerine etkileri aynıdır.

H_1 = Kişinin gelecek hakkındaki düşüncelerinin süreklilik puanları üzerine etkilerinden en az biri farklıdır.

ANOVA					
Süreklilikpuan					
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	340,547	4	85,137	1,066	,379
Within Groups	6307,775	79	79,845		
Total	6648,321	83			

YORUM: Bu çıktıdan da görüldüğü gibi p-değeri (Sig.) 0.379 olarak elde edilmiştir. Buna göre $p\text{-değeri} > \alpha$ olduğundan yokluk hipotezi kabul edilir. %95 güven düzeyinde kişinin gelecek hakkında düşüncelerinin süreklilik puanları üzerine etkileri aynıdır.

HİPOTEZ:

- Öğrencilerin cinsiyetleri ile süreklilik puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını test edelim.

İlgilendiğimiz olaya ilişkin hipotezimizi kuralım.

H_0 = Kişinin cinsiyeti ile süreklilik puanları arasında anlamlı bir fark yoktur.

H_1 = Kişinin cinsiyeti ile süreklilik puanları arasında anlamlı bir fark vardır.

Tests of Normality							
	cinsiye	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	t	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
Süreklilikpuan	erkek	,228	24	,002	,851	24	,002
	kadin	,088	60	,200*	,977	60	,304
*. This is a lower bound of the true significance.							
a. Lilliefors Significance Correction							

Normal dağılım kontrolü: Shaphiro-Wilk testi sonucuna göre deney grubundaki veriler normal dağılıma sahip değildir ($p=0,002$), kontrol grubundaki veriler de normal dağılıma sahip değildir ($p=0,002$).

t-testinin varsayımlarından biri olan normallik koşulu reddedildiğinden parametre dışı test olan Mann-Whitney testini uygulayalım.

Test Statistics ^a	
	Süreklilikpuan
Mann-Whitney U	571,500
Wilcoxon W	871,500
Z	-1,473
Asymp. Sig. (2-tailed)	,141
a. Grouping Variable: cinsiyet	

YORUM: $p\text{-değeri} > \alpha$, yani $0.141 > 0.05$ olduğundan yokluk hipotezi kabul edilir. Yani kişinin cinsiyeti ile süreklilik puanları arasında anlamlı bir fark yoktur.

HİPOTEZ:

Kişinin sahip olduğu avantajlar tercih şansını etkiler mi ?

İlgilendiğimiz olaya ilişkin hipotezimizi kuralım ;

H0: Üniversite eğitimi dışında sahip olduğumuz avantajlar devlet memurluğu ya da özel sektör tercih etme şansımızı etkilemez.

H1: Üniversite eğitimi dışında sahip olduğumuz avantajlar devlet memurluğu ya da özel sektör tercih etme şansımızı etkiler.

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
tercih * avantaj	84	100,0%	0	0,0%	84	100,0%

tercih * avantaj Crosstabulation

			avantaj		Total
			yok	var	
tercih	devlet	Count	22	35	57
		Expected Count	23,8	33,3	57,0
	özel	Count	13	14	27
		Expected Count	11,3	15,8	27,0
Total		Count	35	49	84
		Expected Count	35,0	49,0	84,0

Yukarıdaki tabloda veriye ilişkin çapraz tablo bulunmaktadır. Tabloda gözlenen ve beklenen frekanslar bir arada bulunmaktadır. Örneğin ilk gözede tercih olarak devleti seçen kişilerin herhangi bir avantajının olmadığı görülüyor. Burada gözlenen frekansı 22, beklenen frekansı ise 23,8 görülmektedir.

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2- sided)	Exact Sig. (2- sided)	Exact Sig. (1- sided)
Pearson Chi-Square	,688 ^a	1	,407		
Continuity Correction ^b	,351	1	,554		
Likelihood Ratio	,684	1	,408		
Fisher's Exact Test				,480	,276
N of Valid Cases	84				

a. 0 cells (0,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 11,25.

b. Computed only for a 2x2 table

YORUM : Ki-kare değeri 0,688 olarak hesaplanmıştır. Tam olasılık p – değerinin 2 katı ise 0,407 olarak görülmektedir. Anlamlılık düzeyi 0,05 olarak alındığı için p – değeri > 0,05 olarak hesaplanacaktır. Yokluk hipotezi kabul edilir. Kişinin üniversite eğitimi dışında sahip olduğu avantajlar ile devlet memurluğu ya da özel sektör tercih etme şansını etkilemez.

HİPOTEZ:

-Kişinin öğrenim gördüğü şehir ile iş arama vasıtaları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

İlgilendiğimiz olaya ilişkin hipotezimizi kuralım;

H0: Öğrenim gördüğünüz şehir ile iş arama vasıtaları arasında anlamlı bir fark yoktur.

H1: Öğrenim gördüğünüz şehir ile iş arama vasıtaları arasında anlamlı bir fark vardır.

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
vasıta * öğrenimgörülensehirdeis	84	100,0%	0	0,0%	84	100,0%

vasıta * öğrenimgörülensehirdeis Crosstabulation

			öğrenimgörülensehirdeis			Total
			is bulamam	fikrim yok	is bulabilirim	
vasıta internet	Count		1	14	36	51
	Expected Count		1,2	15,8	34,0	51,0
tanıdık	Count		1	12	20	33
	Expected Count		,8	10,2	22,0	33,0
Total	Count		2	26	56	84
	Expected Count		2,0	26,0	56,0	84,0

Yukarıdaki tabloda veriye ilişkin çapraz tablo bulunmaktadır. Tabloda gözlenen ve beklenen frekanslar bir arada bulunmaktadır. Örneğin ilk gözede internet vasıtasıyla iş arayanların iş bulamama düşüncesinin gözlenen frekansı 1 iken beklenen frekansı 1,2dir.

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2- sided)
Pearson Chi-Square	,910 ^a	2	,634
Likelihood Ratio	,903	2	,637
N of Valid Cases	84		

a. 2 cells (33,3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,79.

YORUM: Ki-kare değeri 0,910 olarak hesaplanmıştır. Tam olasılık p – değerinin 2 katı ise 0,634 olarak görülmektedir. Anlamlılık düzeyi 0,05 olarak alındığı için p – değeri > 0,05 olarak hesaplanacaktır. Yokluk hipotezi kabul edilir. Kişinin öğrenim gördüğünüz şehir ile iş arama vasıtaları arasında ilişki olmadığı %95 güven düzeyinde söylenebilir.

Süreklilik kaygı puanı ile üniversite eğitimi dışında sahip olunan avantajlar arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

İlgilendiğimiz olaya ilişkin hipotezimizi kuralım.

H0: Süreklilik kaygı puanı ile sahip olunan avantajlar arasında ilişki yoktur.

H1: Süreklilik kaygı puanı ile sahip olunan avantajlar arasında ilişki vardır.

Group Statistics

	avantaj	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Süreklilikpuan	yok	35	44,6857	7,75648	1,31108
	var	49	43,2041	9,74461	1,39209

Tablomuza baktığımız zaman 84 kişiden 35 kişinin üniversite eğitimi dışında avantajının olmadığı kalan 49 kişinin ise üniversite eğitimi dışında avantajının olduğu görülmektedir. Aynı zamanda ilk gözde ortalama 44,68 iken standart sapma 7,75 olarak hesaplanmıştır. İkinci gözde ise ortalama 43,20 iken standart sapma 9,74 olarak hesaplanmıştır.

Independent Samples Test

	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means							
	F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference		
								Lower	Upper	
Süreklilik puanı	Equal variances assumed	,385	,537	,746	82	,458	1,48163	1,98604	-2,46923	5,43250
	Equal variances not assumed			,775	80,975	,441	1,48163	1,91229	-2,32324	5,28651

YORUM : $0.537 > 0.05$ varyanslar homojen dağılıyor. $\text{Sig}(2\text{-tailed}) 0.458 > 0.05$ olduğundan süreklilik puanı ile sahip olunan avantajlar arasında ilişki yoktur.

HİPOTEZ:

Kişinin endişe durumu ile süreklilik puanları üzerindeki etkileri

İlgilendiğimiz olaya ilişkin hipotezimizi kuralım;

H_0 : Kişinin endişe durumu ile süreklilik puanları üzerine etkileri aynıdır.

H_1 : Kişinin endişe durumu ile süreklilik puanları üzerine etkilerinden en az biri farklıdır.

Faktör olarak kişinin kararlılık hakkındaki işaretlediği şıkları ele aldık. Burada 0 = Hiç, 1= Biraz, 2= Çok, 3 = Tamamiyle olacak şekilde kodlama yapılmıştır.

Descriptives

Süreklilikpuan

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
,00	25	40,7200	8,70115	1,74023	37,1283	44,3117	25,00	58,00
1,00	42	44,3810	8,97681	1,38515	41,5836	47,1783	33,00	73,00
2,00	10	46,5000	7,94775	2,51330	40,8145	52,1855	36,00	57,00
3,00	7	47,7143	9,37575	3,54370	39,0432	56,3854	35,00	60,00
Total	84	43,8214	8,94987	,97651	41,8792	45,7637	25,00	73,00

Tablodan gördüğümüz üzere gruplar 4'e ayrılıyor. Gruplar arasında farklılık çok fazla olmadığı için ANOVA testi çok doğru bir tercih. Toplam 84 kişi içerisinde 1.grubumda 25 kişi var ve ortalaması 40,72 iken standart sapması 8,70'dir. Aynı şekilde 4.grubumda 7 kişi var ve ortalaması 47,71 iken standart sapması 9,37 olarak hesaplanmıştır.

Test of Homogeneity of Variances

Süreklilikpuan

Levene Statistic	df1	df2	Sig.
,158	3	80	,924

Buradaki sig değeri 0,05'ten büyüktür ($0,924 > 0,05$) ve bu da bizim homojenliğin sağlandığı göstermektedir.

ANOVA

Süreklilikpuan

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	431,448	3	143,816	1,851	,145
Within Groups	6216,873	80	77,711		
Total	6648,321	83			

YORUM : Tablodan görüldüğü üzere sig değeri 0,145 olarak elde edilmiştir. P-değeri(sig) $> 0,05$ olduğu için yokluk hipotezi kabul edilir. %95 güven düzeyinde kişinin kararlılık durumu ile süreklilik puanları üzerine etkilerinden en az biri farklı değildir yorumu yapılabilir.

HİPOTEZ:

Kişinin mezun olduktan sonra işsiz kalmaktan endişelenme durumu ile iş deneyimi arasında anlamlı bir fark var mıdır?

İlgilendiğimiz olaya ilişkin hipotezi kuralım;

H0: Mezun olduktan sonra işsiz kalmaktan endişelenme durumu ile iş deneyimi arasında ilişki yoktur.

H1: Mezun olduktan sonra işsiz kalmaktan endişelenme durumu ile iş deneyimi arasında ilişki vardır.

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
deneyim * endise	84	100,0%	0	0,0%	84	100,0%

deneyim * endise Crosstabulation

			endise		Total
			hayır	evet	
deneyim	deneyim yok	Count	4	33	37
		Expected Count	5,7	31,3	37,0
	deneyim var	Count	9	38	47
		Expected Count	7,3	39,7	47,0
Total	Count		13	71	84
	Expected Count		13,0	71,0	84,0

Yukarıdaki tabloda veriye ilişkin çapraz tablo bulunmaktadır. Tabloda gözlenen ve beklenen frekanslar bir arada bulunmaktadır. Örneğin ilk gözede iş deneyimi yok ve bunun endişesini yaşamayan kişilerin gözlenen frekansı 4, beklenen frekansı 5,7'dir. Diğer bir örnek ise iş deneyimi var ama buna rağmen işsiz kalmaktan endişelenen kişilerin gözlenen frekansı 38, beklenen frekansı 39,7'dir.

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2- sided)	Exact Sig. (2- sided)	Exact Sig. (1- sided)
Pearson Chi-Square	1,100 ^a	1	,294	,371	,230
Continuity Correction ^b	,555	1	,456		
Likelihood Ratio	1,133	1	,287		
Fisher's Exact Test					
N of Valid Cases	84				

a. 0 cells (0,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 5,73.

b. Computed only for a 2x2 table

YORUM: Ki -kare değeri 1,100 olarak hesaplanmıştır. Tam olasılık p-değerinin 2 katı ise 0,294 olarak hesaplanmıştır. Anlamlılık düzeyi 0,05 olarak alındığı için p- değeri >0,05 olarak hesaplanacaktır. Yokluk hipotezi kabul edilir. Kişinin mezun olduktan sonra işsiz kalmaktan endişelenme durumu ile iş deneyimi arasında ilişki olmadığı %95 güven düzeyinde söylenebilir.

HİPOTEZ:

-Süreklilik kaygı ölçeği ile çevre etkisi arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

İlgilendiğimiz olaya ilişkin hipotezimi kuralım;

H0: Süreklilik kaygı ölçeği ile çevre etkisi arasında ilişki yoktur.

H1: Süreklilik kaygı ölçeği ile çevre etkisi arasında ilişki vardır.

Group Statistics

	cevreetkisi	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Süreklilikpuan	hayır	44	41,6364	7,97989	1,20301
	evet	40	46,2250	9,43123	1,49121

Tablomuza baktığımız zaman 84 kişiden 44 kişinin iş aramaya başlama kararında çevredekilerinin etkisinin olmadığını kalan 40 kişinin ise çevredekilerinin etkisinin olduğu gözlemlenmiştir. Aynı zamanda ilk gözede ortalama 41,63 standart sapma 7,97dir. İkinci göze de ortalama 46,22 standart sapma 9,43tür. Bağımsız örneklem t testi sonucuna göre hayır sonucunun (ort =41.63, ss=7.98) süreklilik puanının evet sonucuna (ort=46.22, ss=9.43) göre daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Independent Samples Test

	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means							
	F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference		
								Lower	Upper	
Süreklilikpuan	Equal variances assumed	,367	,547	-2,414	82	,018	-4,58864	1,90074	-8,36981	-,80746
	Equal variances not assumed			-2,395	76,785	,019	-4,58864	1,91597	-8,40399	-,77328

YORUM : 0.547> 0.05 varyanslar homojen dağılıyor. Sig(2-tailed) 0.018>0.05 olduğundan süreklilik puanı ile çevre etkisi arasında ilişki yoktur.

HİPOTEZ:

-Kişinin kararlılık durumu ile süreklilik puanları üzerindeki etkileri

İlgilendiğimiz olaya ilişkin hipotezimi kuralım;

H0: Kişinin kararlılık durumu ile süreklilik puanları üzerine etkileri aynıdır.

H1: Kişinin kararlılık durumu ile süreklilik puanları üzerine etkilerinden en az biri farklıdır.

Faktör olarak kişinin kararlılık hakkındaki işaretlediği şıkları ele aldık. Burada 0 = Hemen hemen hiçbir zaman, 1= Bazen, 2 = Çok zaman, 3 = Hemen her zaman olacak şekilde kodlama yapılmıştır.

Descriptives

Süreklilikpuan

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
,00	7	37,1429	10,74598	4,06160	27,2045	47,0812	25,00	56,00
1,00	26	41,3462	6,78199	1,33006	38,6068	44,0855	29,00	57,00
2,00	32	43,3438	6,47880	1,14530	41,0079	45,6796	30,00	54,00
3,00	19	50,4737	11,01700	2,52747	45,1637	55,7837	35,00	73,00
Total	84	43,8214	8,94987	,97651	41,8792	45,7637	25,00	73,00

Tablodan gördüğümüz üzere gruplar 4'e ayrılıyor. Gruplarım arasında farklılık çok fazla olmadığı için ANOVA testi çok doğru bir tercih. Toplam 84 kişi içerisinde 1.grubumda 7 kişi var ve ortalaması 37,14 iken standart sapması 10,74'tür. Aynı şekilde 4.grubumda 19 kişi var ve ortalamam 50,47 iken standart sapmam 11,01 olarak hesaplanmıştır.

Test of Homogeneity of Variances

Süreklilikpuan

Levene Statistic	df1	df2	Sig.
2,623	3	80	,056

Buradaki sig değeri 0,05ten büyüktür ($0,056 > 0,05$) ve bu da bizim homojenliğin sağlandığı göstermektedir.

ANOVA

Süreklilikpuan

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	1319,624	3	439,875	6,604	,000
Within Groups	5328,697	80	66,609		
Total	6648,321	83			

YORUM : Tablodan görüldüğü üzere sig değeri 0,000 olarak elde edilmiştir. P-değeri(sig) < 0,05 olduğu için yokluk hipotezi reddedilir. %95 güven düzeyinde kişinin kararlılık durumu ile süreklilik puanları üzerine etkilerinden en az biri farklıdır yorumu yapılabilir.

Yaptığımız çalışmada etkilerden en az biri farklı çıktığı için Scheffe testini kullanalım.

Multiple Comparisons

Dependent Variable: Süreklilikpuan

Scheffe

(I) yenikararlıyım	(J) yenikararlıyım	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
,00	1,00	-4,20330	3,47526	,692	-14,1284	5,7218
	2,00	-6,20089	3,40544	,352	-15,9266	3,5248
	3,00	-13,33083*	3,60850	,005	-23,6365	-3,0252
1,00	,00	4,20330	3,47526	,692	-5,7218	14,1284
	2,00	-1,99760	2,15485	,835	-8,1517	4,1565
	3,00	-9,12753*	2,46325	,005	-16,1624	-2,0927
2,00	,00	6,20089	3,40544	,352	-3,5248	15,9266
	1,00	1,99760	2,15485	,835	-4,1565	8,1517
	3,00	-7,12993*	2,36374	,034	-13,8806	-,3793
3,00	,00	13,33083*	3,60850	,005	3,0252	23,6365
	1,00	9,12753*	2,46325	,005	2,0927	16,1624
	2,00	7,12993*	2,36374	,034	,3793	13,8806

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

Tabloda süreklilik puanı ile kararlılık durumunun karşılaştırılması yapılmıştır. Örneğin 0 (Hemen Hemen Hiçbir Zaman) ile 1 (Bazen) arasındaki karşılaştırmada L istatistiğinin değeri Mean Difference sütunundan -4,20 ve bu istatistiğe ilişkin standart hata 3,47 olarak elde edilmiştir.

Bu iki cevabın etkilerinin eşitliğini test etmede kullanılacak olan p-değeri 0,692 olarak bulunmuştur. Bu değer 0,05ten büyük olduğu için Ho hipotezi reddedilemez.

HİPOTEZ:

- Mezun olduktan sonra öğrenim görüldüğü bölümle, hemen iş bulabilme düşüncesinin arasında anlamlı bir ilişki var mıdır ?

İlgilendiğimiz olaya ilişkin hipotezi kuralım;

H0: Mezun olduktan sonra öğrenim görüldüğü bölümle, hemen iş bulabilme düşüncesinin arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

H1: Mezun olduktan sonra öğrenim görüldüğü bölümle, hemen iş bulabilme düşüncesinin arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
mezunis * mezuniyetsonrasiisbulma	84	100,0%	0	0,0%	84	100,0%

mezunis * mezuniyetsonrasiisbulma Crosstabulation

			mezuniyetsonrasiisbulma			
			dusunmuyorum	kararsizim	dusunuyorum	Total
mezunis	hayir	Count	15	30	21	66
		Expected Count	15,7	25,1	25,1	66,0
	evet	Count	5	2	11	18
		Expected Count	4,3	6,9	6,9	18,0
Total		Count	20	32	32	84
		Expected Count	20,0	32,0	32,0	84,0

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2- sided)
Pearson Chi-Square	7,716 ^a	2	,021
Likelihood Ratio	8,650	2	,013
N of Valid Cases	84		

a. 1 cells (16,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 4,29.

YORUM: Tablodan da görüldüğü gibi ki-kare değeri 7.716 olarak hesaplanmıştır. Tam olasılık p-değerinin 2 katı ise 0.021 olarak elde edilmiştir. Anlamlılık düzeyi 0,05 olarak alındığından p-değeri<0.05 olacaktır ve bu durumda yokluk hipotezi reddedilir. Yani mezun olduktan sonra öğrenim görüldüğü bölümle hemen iş bulabilme düşüncesinin arasında anlamlı bir ilişki olduğu %95 güven düzeyinde söylenebilir.

Symmetric Measures

		Value	Approximate Significance
Nominal by Nominal	Phi	,303	,021
	Cramer's V	,303	,021
N of Valid Cases		84	

YORUM: Ki-kare testine ilişkin tabloda yokluk hipotezi reddedildiğinden ilişkinin düzeyine bakılabilir. Yukarıdaki tablodan görüldüğü gibi Cramer V istatistiğinin değerini 0.303 olarak görebiliriz. Bu sonuca göre değişkenler arasında düşük dereceli bir ilişki olduğu söylenebilir.

HİPOTEZ:

- Sürekli kaygı puanı ile asgari ücretle çalışmanın anlamlı bir etkisi olduğu söylenebilir mi?

İlgilendiğimiz olaya ilişkin hipotezi kuralım;

H0: Sürekli kaygı puanı ile asgari ücretle çalışmanın anlamlı bir etkisi söylenemez.

H1: Sürekli kaygı puanı ile asgari ücretle çalışmanın anlamlı bir etkisi söylenebilir.

Group Statistics

	asgariucret	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Sürekliilikpuan	hayır	42	43,8571	10,80779	1,66768
	evet	42	43,7857	6,73374	1,03904

YORUM: Sıg değeri $0.055 > 0.05$ olduğundan varyanslar hmojen dağılıyor yorumunu yapabiliriz. Sıg(2 tailed) değerimiz $0.971 > 0.05$ olduğundan, sürekli kaygı puanı asgari ücretli çalışıp çalışmayla anlamlı bir fark yoktur denir.

HİPOTEZ:

- Kişinin kendine güveni ile sigortalı çalışmak isteyip istememesinin arasında anlamlı bir fark mıdır?

İlgilendiğimiz olaya ilişkin hipotezi kuralım;

H0: Kişinin kendine güveni ile sigortalı çalışmak isteyip istememesinin arasında anlamlı bir fark yoktur.

H1: Kişinin kendine güveni ile sigortalı çalışmak isteyip istememesinin arasında anlamlı bir fark yoktur.

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
kendimegüven yok * asgari ücret	84	100,0%	0	0,0%	84	100,0%

kendimegüven yok * asgari ücret Crosstabulation

			asgari ücret		Total
			hayır	evet	
kendimegüven yok	hemen hemen hiçbir zaman	Count	26	17	43
		Expected Count	21,5	21,5	43,0
	bazen	Count	6	16	22
		Expected Count	11,0	11,0	22,0
	çok zaman	Count	7	7	14
		Expected Count	7,0	7,0	14,0
	hemen her zaman	Count	3	2	5
		Expected Count	2,5	2,5	5,0
Total	Count		42	42	84
	Expected Count		42,0	42,0	84,0

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2- sided)
Pearson Chi-Square	6,629 ^a	3	,085
Likelihood Ratio	6,816	3	,078
N of Valid Cases	84		

a. 2 cells (25,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2,50.

YORUM: Tablodan da görüldüğü gibi ki-kare değeri 6.629 olarak hesaplanmıştır. Tam olasılık p-değerinin 2 katı ise 0.085 olarak elde edilmiştir. Anlamlılık düzeyi 0,05 olarak alındığından p-değeri>0.05 olacaktır ve bu durumda yokluk hipotezi kabul edilir. Yani kişinin kendine olan güveni ile sigortalı çalışmayı isteyip istememesi düşüncesi arasında anlamlı bir ilişki olmadığı %95 güven düzeyinde söylenebilir.

HİPOTEZ:

İlgilendiğimiz olaya ilişkin hipotezi kuralım;

H0: Kişinin kendine olan güveninin sürekli kaygı puanları üzerine etkileri aynıdır.

H1: Kişinin kendine olan güveninin sürekli kaygı puanları üzerine etkilerinden en az biri farklıdır.

FAKTÖR: Kişinin kendine olan güveni ele alındığından;

0: Hemen Hiçbir Zaman

1: Bazen

2: Çok Zaman

3: Hemen Her Zaman Şeklinde Kodlama Yapılmıştır.

Descriptives

Süreklilikpuan

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
,00	43	40,7442	7,28695	1,11125	38,5016	42,9868	25,00	60,00
1,00	22	43,2273	6,24066	1,33051	40,4603	45,9942	37,00	57,00
2,00	14	48,4286	8,78560	2,34805	43,3559	53,5012	30,00	63,00
3,00	5	60,0000	12,00000	5,36656	45,1000	74,9000	49,00	73,00
Total	84	43,8214	8,94987	,97651	41,8792	45,7637	25,00	73,00

Test of Homogeneity of Variances

		Levene Statistic	df1	df2	Sig.
Süreklilikpuan	Based on Mean	2,862	3	80	,042
	Based on Median	1,258	3	80	,295
	Based on Median and with adjusted df	1,258	3	57,788	,297
	Based on trimmed mean	2,858	3	80	,042

ANOVA

Süreklilikpuan

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	2020,843	3	673,614	11,645	,000
Within Groups	4627,478	80	57,843		
Total	6648,321	83			

YORUM: Görüldüğü gibi p değeri:0.000 olarak bulunmuştur. Buna göre p değeri:0.000<0.05 olduğundan H0 yokluk hipotezi reddedilir. %95 güven düzeyinde kişinin kendine olan güveninin en az birinin etkisi diğerinden farklıdır denir.

Yapılan bu ankette, 84 öğrencinin vermiş olduğu cevaplar soru bazlı olarak incelenip grafiğe dökülmüştür. Aşağıda bu grafikler açıklanmış ve yorumlanmıştır.

H0 hipotezi reddedildiği için hangi faktör düzeyleri arasında farklılık olduğunu tespit etmek için çoklu karşılaştırma testlerinden Scheffe'yi kullanalım.

Multiple Comparisons

Dependent Variable: Süreklilikpuan

Scheffe

(I) GÜVENYENİ	(J) GÜVENYENİ	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
,00	1,00	-2,48309	1,99360	,672	-8,1767	3,2105
	2,00	-7,68439*	2,34027	,017	-14,3680	-1,0007
	3,00	-19,25581*	3,59359	,000	-29,5189	-8,9928
1,00	,00	2,48309	1,99360	,672	-3,2105	8,1767
	2,00	-5,20130	2,60018	,269	-12,6272	2,2246
	3,00	-16,77273*	3,76802	,000	-27,5339	-6,0115
2,00	,00	7,68439*	2,34027	,017	1,0007	14,3680
	1,00	5,20130	2,60018	,269	-2,2246	12,6272
	3,00	-11,57143*	3,96237	,043	-22,8877	-,2552
3,00	,00	19,25581*	3,59359	,000	8,9928	29,5189
	1,00	16,77273*	3,76802	,000	6,0115	27,5339
	2,00	11,57143*	3,96237	,043	,2552	22,8877

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

YORUM: Bu tablo verilen cevaplar arasındaki ikili karşılaştırmaları göstermektedir. Örneğin 1(bazen) ile 0(hemen hemen hiçbir zaman) arasındaki karşılaştırmada L istatistiğinin değeri Mean Difference sütunundan 2,483 olarak görülmektedir. Bu istatistiğe ilişkin standart hata yani $SL = 1,9936$ olarak elde edilmiştir. Bu iki cevabın etkilerinin eşitliğini test etmede kullanılacak olan p-değeri 0,672 olarak bulunmuştur. Bu değer 0.05'ten büyük olduğu için H_0 hipotezi reddedilemez.

Grafik1.

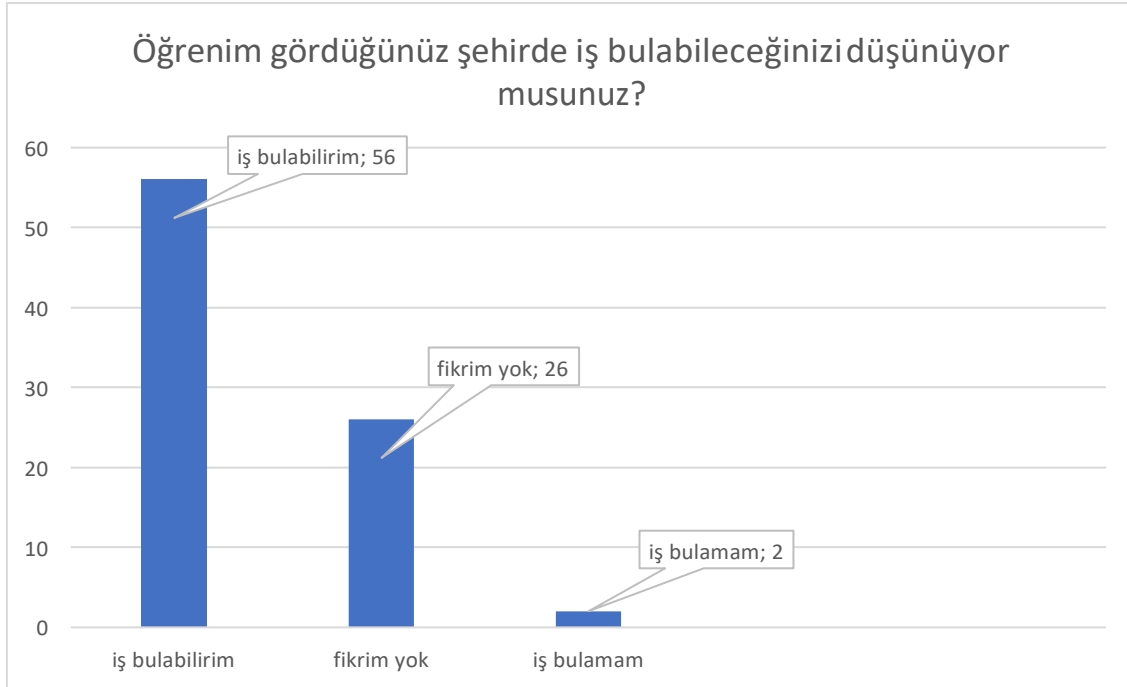
Soru8

84 öğrencinin “sigortasız bir işte çalışır mısınız?” sorusuna verdiği cevaplar 76 kişi ile hayır olurken, 8 öğrenci evet cevabını vererek sigortasız bir işte çalışabileceğini ifade etmektedir.

Grafik2.

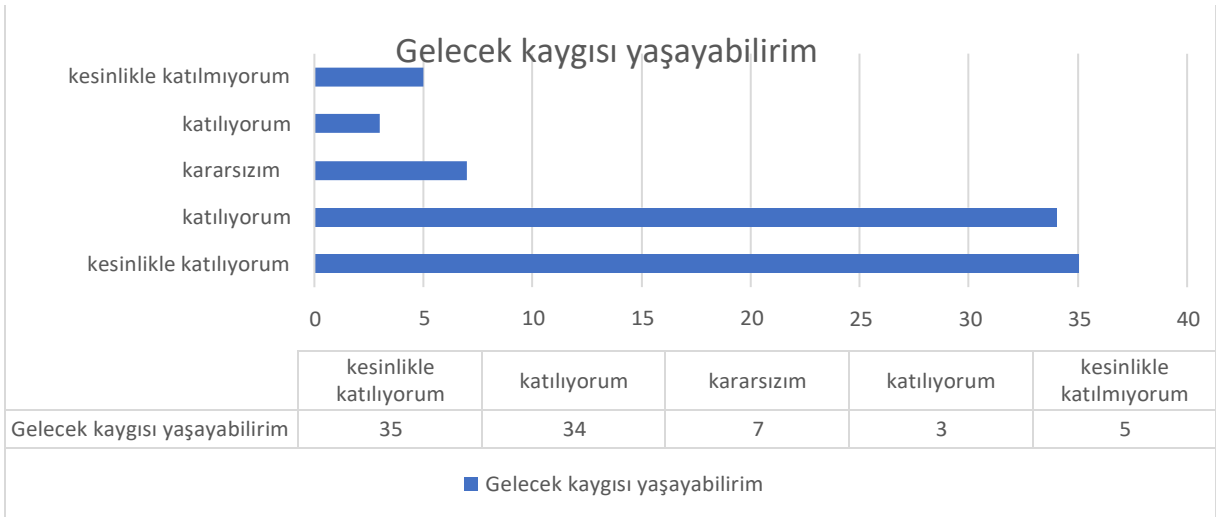
Soru14

Ankete katılan 84 öğrenciden,56’sı öğrenim gördüğü şehirde iş bulabileceğini düşünürken, 26’sı fikrim yok derken,2 öğrenci iş bulamayacağını düşündüğünü ifade etmiştir.

Grafik3.

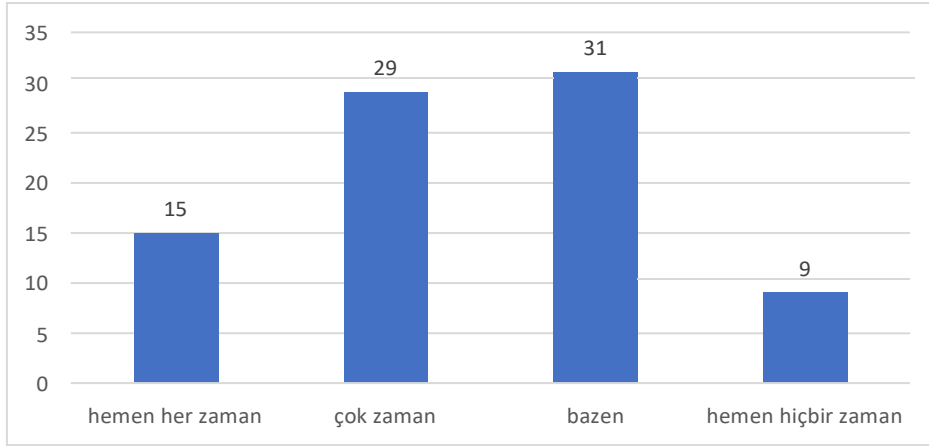
Soru25

Öğrencilere sorulmuş olan “Mezuniyet Sonrası Uzun Süre İşsiz Kalmanız Durumunda İçinde Bulunabileceğiniz Kaygı Problemi Ne/Neler Olabilir?” başlığı içinde yer alan “gelecek kaygısı yaşayabilirim” ifadesi için verilen cevaplar grafikteki gibidir. 35 öğrenci kesinlikle gelecek kaygısı yaşayırım ifadesi kullanırken, 5 öğrenci bu düşünceye kesinlikle katılmadığını ifade etmiştir.

Grafik4

Soru50

Sürekli kaygı durumu için ifade edilen “genellikle mutluyum” duygu durumu için öğrencilerin vermiş olduğu duygu ifadesi cevapları grafikteki gibidir. 15 öğrenci hemen her zaman mutlu olduğunu ifade ederken, 9 öğrenci hemen hiçbir zaman mutlu hissetmediğini belirtmiştir.

Grafik5.

Soru37

Durumluk kaygı durumu için ifade edilen “şu anda halimden memnunum” sorusu için öğrencilerin 14’ü tamamen memnun olduklarını, 21 ise hiç memnun olmadığını belirtmiştir.

23. EKLER

Soru1) Cinsiyetiniz nedir?

- ☐ Kadın
- ☐ Erkek

Soru2) Kaçınıcı sınıfsınız?

- ☐ 3.sınıf
- ☐ 4.sınıf

Soru3) Lütfen iş deneyim durumunuzu belirtiniz

- ☐ İş deneyimim var
- ☐ İş deneyimim yok

Soru4) Lütfen şu an ki iş arama durumunuzu belirtiniz

- ☐ İş aramıyorum
- ☐ İş aramaya mezun olduktan hemen sonra başlayacağım

Soru5) İş aramaya veya aramaya başlama kararınızda çevrenizin etkisi oldu mu?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

Soru6) Hangi vasıtalarla iş aramayı planlıyorsunuz?

- ☐ Tanıdık vasıtasıyla
- ☐ İnternet vasıtasıyla

Soru7) Asgari ücretle çalışır mısınız?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

Soru8) Sigortasız bir işte çalışır mısınız?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

Soru9) Tercih şansınız olsaydı hangisini tercih ederdiniz?

- ☐ Devlet memurluğunu
- ☐ Özel sektörde düzenli bir iş

Soru10) Mezun olduktan sonra hemen iş bulabileceğinize inanıyor musunuz?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

Soru11) Mezun olduktan sonra öğrenim gördüğünüz bölümle ilgili iş bulabileceğinizi düşünüyor musunuz?

- ☐ Düşünmüyorum
- ☐ Kararsızım
- ☐ Düşünüyorum

Soru12) Üniversite eğitiminiz dışında sahip olduğunuz başka bir avantajınız var mı? (Yabancı dil, yurtdışı deneyimi, sertifika, vb..)

- ☐ Var
- ☐ Yok

Soru13) Mesleğiniz ile ilgili gerekli bilgi, donanım ve kaynağa sahip olduğunuzu düşünüyor musunuz?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

Soru14) Öğrenim gördüğünüz şehirde iş bulabileceğinizi düşünüyor musunuz?

- ☐ İş bulabilirim
- ☐ İş bulamam
- ☐ Fikrim yok

Soru15) Aldığınız üniversite eğitimi iş yaşamına iyi bir başlangıç için yeterli mi?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

Soru16) Mezun olduktan sonra işsiz kalmaktan endişeleniyor musunuz ?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

Soru17) Lütfen öğrenim gördüğünüz bölümden memnuniyet durumunuzu belirtiniz

- ☐ Çok memnunum
- ☐ Memnunum
- ☐ Kararsızım
- ☐ Memnun değilim
- ☐ Hiç memnun değilim

Soru18) Sizce devlet işsizlik sorununu çözebilir mi?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

Soru19) Gelecek hakkındaki düşünceniz nedir?

- ☐ Çok umutluyum
- ☐ Umutluyum
- ☐ Kararsızım
- ☐ Umutlu değilim
- ☐ Hiç umutlu değilim

Soru20) Mezuniyet Sonrası Uzun Süre İşsiz Kalmanız Durumunda İçinde Bulunabileceğiniz Kaygı Problemi Ne/Neler Olabilir?

	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
İş Bulma İnancımı Yitirmeden İş Aramaya Devam Ederim	☐	☐	☐	☐	☐
Sosyal Çevrem Azalabilir	☐	☐	☐	☐	☐
Yaşam Standartım Düşebilir	☐	☐	☐	☐	☐
Dışlanma Hissedebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
Özgüvenim Azalabilir	☐	☐	☐	☐	☐
Gelecek Kaygısı Yaşayabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
Aileme Bağımlılık Hissedebilirim	☐	☐	☐	☐	

Her ifadeyi okuyun, sonra da o anda nasıl hissettiğinizi uygun olan seçenekte işaretleyin. Doğru ya da yanlış cevap yoktur.

Şu Andaki Duygularınızın İfadeleri	Hayır (1)	Biraz (2)	Çok (3)	Tamamiyle (4)
1. Şu anda sakinim.	()	()	()	()
2. Kendimi emniyette hissediyorum.	()	()	()	()
3. Şu anda sinirlerim gergin.	()	()	()	()
4. Pişmanlık duygusu içindeyim.	()	()	()	()
5. Şu anda huzur içindeyim.	()	()	()	()
6. Şu anda hiç keyfim yok.	()	()	()	()
7. Başıma geleceklerden endişe duyuyorum.	()	()	()	()
8. Kendimi dinlenmiş hissediyorum.	()	()	()	()
9. Şu anda kaygılıyım.	()	()	()	()
10. Kendimi rahat hissediyorum.	()	()	()	()
11. Kendime güvenim var.	()	()	()	()
12. Şu anda asabım bozuk.	()	()	()	()
13. Çok sinirliyim.	()	()	()	()
14. Sinirlerimin çok gergin olduğunu hissediyorum.	()	()	()	()
15. Kendimi rahatlamış hissediyorum.	()	()	()	()
16. Şu anda halimden memnunum.	()	()	()	()
17. Şu anda endişeliyim.	()	()	()	()
18. Heyecandan kendimi şaşkına dönmüş hissediyorum.	()	()	()	()
19. Şu anda sevinçliyim.	()	()	()	()
20. Şu anda keyfim yerinde.	()	()	()	()

Her ifadeyi okuyun, sonra da o anda nasıl hissettiğinizi uygun olan seçenekte işaretleyin. Doğru ya da yanlış cevap yoktur.

Genel Olarak Duygularınızın İfadeleri	Hayır (1)	Bazen (2)	Çoğu Zaman (3)	Her Zaman (4)
21. Genellikle keyfim yerindedir.	()	()	()	()
22. Genellikle çabuk yorulurum.	()	()	()	()
23. Genellikle kolay ağlarım.	()	()	()	()
24. Başkaları kadar mutlu olmak isterim.	()	()	()	()
25. Çabuk karar vermediğim için fırsatları kaçıyorum.	()	()	()	()
26. Kendimi dinlenmiş hissedirim.	()	()	()	()
27. Genellikle sakin, kendime hakim ve soğukkanlıyım.	()	()	()	()
28. Güçlüklerin, yenemeyeceğim kadar biriktiğini hissedirim.	()	()	()	()
29. Önemsiz şeyler hakkında endişelenirim.	()	()	()	()
30. Genellikle mutluyum.	()	()	()	()
31. Herşeyi ciddiye alır ve etkilenirim.	()	()	()	()
32. Genellikle kendime güvenim yoktur.	()	()	()	()
33. Genellikle kendimi emniyette hissedirim.	()	()	()	()
34. Sıkıntılı ve güç durumlarla karşılaşmaktan kaçınırım.	()	()	()	()
35. Genellikle kendimi hüzünlü hissedirim.	()	()	()	()
36. Genellikle hayatımdan memnunum.	()	()	()	()
37. Olur olmaz düşünceler beni rahatsız eder.	()	()	()	()
38. Hayal kırıklıklarımı öylesine dikkate alırım ki, hiç unutamam.	()	()	()	()
39. Akli başında kararlı bir insanım.	()	()	()	()
40. Son zamanlarda kafama takılan konular beni tedirgin ediyor.	()	()	()	()

KAYNAKÇA

- I. NEVŞEHİR ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ İŞSİZLİK SORUNU, TÜRKİYE'DE İŞSİZLİKLE ASGARİ ÜCRET, SANAYİ İSTİHDAM ORANI ve YOLSUZLUK ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ANALİZİ İktisat Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi Eylül 2012
- II. T.C ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ KAMU YÖNETİMİ ANABİLİM DALI KÜRESELLEŞMİŞ DÜNYADA İŞSİZLİK; TÜRKİYE'DE İŞSİZLİK ÜZERİNE İNCELEME Yüksek Lisans Tezi Bolu-2010
- III. <http://acikerisim.deu.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/20.500.12397/12403/1/89972.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- IV. Munzur Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi TÜRKİYE'DE İSTİHDAM VE İŞSİZLİK: 2000-2018
- V. <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Isgucu-Istatistikleri-2019-33784>
- VI. [https://www.tisk.org.tr/yayin/926210076_turkiye-iscucu-istatistikleri ---kasim-2019.pdf](https://www.tisk.org.tr/yayin/926210076_turkiye-iscucu-istatistikleri---kasim-2019.pdf)
- VII. https://www.jmo.org.tr/resimler/ekler/1ae47b51f35676b_ek.pdf
- VIII. https://kobitek.com/issizlik_istihdam_sorunu_ve_cozum_yollari
- IX. Karabıyık, İ. (2009). "Avantaj ve Dezavantajları İle Genç İşsizliğin Değerlendirilmesi". Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: XIII Sayı: 3-4- ss.293-320.
- X. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/84801>
- XI. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/66506>
- XII. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/188564>
- XIII. <https://sizvebiz.blog/psikoloji-turlerinedir/#:~:text=Psikoloji%2C%20davran%C4%B1%C5%9F%20ve%20zihnin%20incelenmesi%20dir,davran%C4%B1%C5%9Fsal%20adaptasyonlara%20odaklanan%20tedavi%20%C3%B6nerebilir.>
- XIV. <https://www.memurlar.net/haber/161305/issizlik-anketi.html>
- XV. http://www.calismailiskileri.org/download_pdf.php?id=113&f=113_rev1.pdf
- XVI. <https://www.jetanket.com/survey/load-page>
- XVII. <https://inegolarastirma.tr.gg/%26%23304%3B%26%23351%3Bsizlik-Anketi.htm>
- XVIII. <https://inegolarastirma.tr.gg/%26%23304%3B%26%23351%3Bsizlik-Anketi.htm>